Müfettişler tarafından yapılan tetkikat orta mektep ve liselerde bazı tedbirler alınmasını icap ettiriyor.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Sovyet Rusya ile İran arasında ticarî meselelere dair yeni bir itilâf yapıldı, mektuplar teati edildi.

FİYATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2823 | PAZARTESİ | 18 KÂNUNUEVVEL 1933 | Tel: (Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

Antrepo ve ambarlara giren her nevi eşya oralardan çıktığı zaman cari olan usul ve rüsuma tabi olacaktır

Millî iktısat Yolunda

ANKARA, 17 (Telefonla - Başmuharririmizden) — Türkiye umumî politikasında pek müsbet bir yol üzerindedir. Siyasette olsun, ıktısadiyatta olsun çalıştığı buhranlara karşı yalnız müdafaa vaziyetinde kalmıyor, faydalı ve müsbet gördüğü anlarda aktif vaziyete geçiyor. Bütün bu faaliyet ve kararlarda birinci derecede hâkim olan şey hesaptır, şuurdur.

Muhakkak ki devletimizin gerek dahilde, gerek hariçte kazandığı şeref ve itibarı her şeyden evvel politikamızdaki emniyet ve istikrara medyunuz. Memleketimizin ticarî ve iktısadî sahalarındaki her teşebbüsünde eminyet vardır, istikrar vardır. Bu kanaati dahilde ve hariçte yaymak ve umumîleştirmek ne kadar mühim ve millî bir vazife ise sözle olsun, yazı ile olsun herkesin bağlandığı bu kanaati sarsacak hareketlerde bulunmak memleket aleyhine o kadar büyük bir fenalıktır. Bu bakımdan devletin ve hükûmetin hususî müesseseler, şahsî teşebbüsler ve umumiyetle millî tasarruflarla vücut bulan faaliyetler hakkında menfi hiç bir noktai nazarı olmadığı halde vaziyeti başka türlü göstermek yine memleket hesabına tasavvur edilmiyecek kadar zararlı bir şey oluyor. Bir taraftan vatandaşları millî tasarruf ve iktısat vazifesine davet ederken öbür taraftan millî tasarruflardan doğan teşebbüsler aleyhine yürümek olur mu? Biz düne kadar (tasarruf) u şu manada alıyorduk: "Dişimizden, tırnağımızdan arttırdığımız paraları çıkın halinde sandıklarda, toprak altlarında saklamak" bugünün vazifesi çıkınlardaki bu paraları verimli işlere vermektir. Halkımızı buna alıştırmağa mecburuz. Bu verimli işler arasında bakır istikrazına iştiraki en başta görüyoruz. Devletin dahilî istikraza verdiği ehemmiyeti, her kese telkin ettiği emniyeti hepimiz gördük. Cümhuriyet idaresinin kendi taahhütlerini ne kadar sıkı bir sadakat ve dikkatle tuttuğunu bilmiyen kalmadı. Onun için bu işe paralarını yatıranlar yarınlarından emin olarak neticeyi bekleyebilirler. İşin bir de talih cephesi vardır. Bu dünyada talih ve tesadüfün tesirlerini unutmak olmaz. İkramiyeli istikrazın bu bakımdan da ehemmiyeti çoktur. Halbuki Ergani bakır istikrazına iştirakin fayda ve hattâ lüzumunu yalnız şahsî menfaat cephesinden tetkik etmek doğru değildir. Onun bir de millî tarafı vardır. İki sene sonra işlemeğe başlayacak olan bu millî servet kaynağının memleket hayatında yapcağı feyizli tesiri de hesaplamak lâzımdır. Tam randmanı ile çalıştığı halde bakır madeni hariçten bir milyon İngiliz lirası kadar memlekete döviz celbedebilir. Memlekete kazandırılacak bu döviz yüzünden memleketin hayat ve maişet sahasında nisbî bir genişlik hâsıl olması tabiîdir. Söz söylerken, yazarken, karardan teşebbüse geçerken hareket ve faliyetlerimizin hudut ve şümulünü iyi hesaplamalıyız.

Siirt Mebusu
MAHMUT

Beş senelik Program

Fevzi Pş. Hz. de heyeti vekile içtimaına iştirak etti

ANKARA, 17 (Telefonla) — İcra Vekilleri Heyeti bu sabah tekrar toplanarak iktısadî programın müzakeresine devam etmiştir. Bu sabahki içtimaa Büyük Erkânı Harbiye Reisi Müşir Fevzi Paşa Hazretleri de iştirak etti.

Gümrük kanununda yeni tadilât yapılıyor

Antrepolara giren her nevi eşya..

Beyannamesi verildiği günkü değil, çıktığı gün cari olan gümrük tarifesine tabi olacaktır

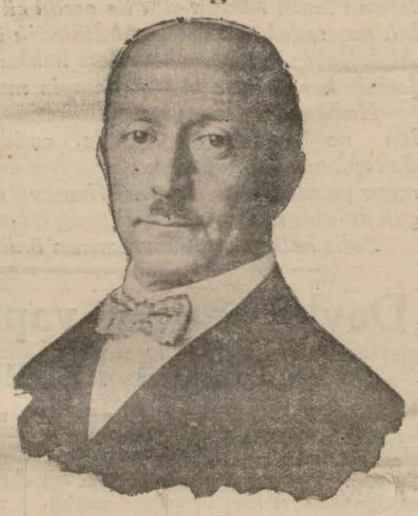

Rana Bey

ANKARA, 17 (Telefonla) — Hükûmet gümrük kanununun muaddel 36ıncı maddesini tadile karar vermiş ve bu maksatla Meclise bir kanun lâyihası sevketmiştir. Bu lâyiha hükümlerine göre antrepo ve ambarlara giren her nevi eşya oralardan çıktığı zaman cari olan usul ve rüsuma tâbi olacaktır. Muamelesi antrepo ve ambarların haricinde yapılan eşya dahi ayni hükümlere bağlı bulunacaktır. Bu kanunun hükmü gümrükler de bulunan ve henüz resmi verilmemiş olan eşyaya da şamil olacak ve neşri tarihinden muteber olacaktır. Bu tadilden maksat gümrük kanununun muaddel 36 ıncı maddesinin tatbikında kontenjan ve takas yüzünden hâsıl olan tereddütleri izaledir. Zira kanunda tescil tarihi esas ittihaz edilmiş olduğu halde beyanname sini verip tescilini yaptıran bir kimsenin kontenjan tatbikatı yüzünden ifraz suretile verdiği müteakıp beyannamelerin muamelesinde asıl beyannamenin tescil tarihine mi yoksa müfrez beyannamenin tescil tarihine mi itibar edilmesi lâzım geleceği şeklinde iki türlü kanaat te bulunulmaktadır.

Bu iki şekilde herhangisinin tatbikı hakkında gerek tatbikı ve gerek malî veya iktısadî mahzurlar doğacağı anlaşıldığından kanunun bu maddesine yeni bir şekil vermek lüzumu hâsıl olmuştur.

Lâyiha encümenlerden geçerek yakında meclisi umumî heyetinde müzakere edilecektir. Kabu'ü halinde elde edilecek faydalar şöyle izah olunmaktadır:

1 — Memleketin sanayiini himayeye mahsus yeni tarife değişikliklerini konsolitesi olmayan eşyalar için derakap icra edebilmek gibi iktısadî faydalar. Malûmdur ki hükûmet yüksek tarifeyi bu nevi eşyalar için martta tatbik etmek kararındadır.

2 — Varidat noktasından malî faydalar.

Sinema ve tiyatrolar saat 23 te mi kapatılacak?

İstanbulun hususî vaziyetine göre bu kararın tatbikı müşkül olabilecektir

Vekâlet 23 yerine hiç olmazsa 23,5 uğu tercih etmelidir; gece seanslarının bugünkü saatlerinden daha evvel başlamaları çok müşkül olacak

Dahiliye Vekâleti sinema ve tiyatroların geceleri saat 23 te (11 de) kapatılması ve oyunların o saate kadar bitmesi lâzım geldiği hakkında karar vermiş ve bu karar vilâyet[illegible] bildirilmiştir.

Kararı, vilâyet te belediyeye bildirmiştir.

Bu kararın sinema ve tiyatrolarca tatbiki için oyunların şimdiki saatlerinden evvel başlaması lâzım gelmektedir.

Barların da geceleri saat ikide kapanması için karar verildiğini de bir akşam gazetesi yazmışsa da bu hususta bir tebligat gelmemiştir.

Esasen bar, birahane, kahve ve emsalinin geceleri açık bulunacakları saatler belediye kanunu mucibince belediyeler tarafından tespit edilir. Şehrimizdeki bu gibi mahallerin geceleri açık bulunacakları saatler de o suretle tespit edilmiş bulunmakta-

(Devamı 5 inci sahifede)

Başvekilin Seyahati

İsmet Paşanın seyahat günleri yakınlaşıyor

Aldığımız malûmata nazaran Başvekil İsmet Paşa Hazretleri refakatlerinde İktısat Vekili Celâl Bey bulunduğu halde yakında mukarrer olan iktısadî tetkik seyahatine çıkacaklardır. Bu seyahatin beş senelik iktısadî programın tatbikatile alâkadar olduğu söylenmektedir. Başvekil Paşa Hazretlerinin ağlebi ihtimal Karadeniz iktısadî mıntakasında başlıyacak olan bu seyahatleri şehrimize kadar uzanacaktır. İsmet Paşa Hazretleri şehrimizde geçen defa yaptıkları tetkik seyahatinde görmeğe imkân bulamadıkları fabrikaları gezeceklerdir. Takarrür ettiğine göre bu fabrikalar meyanında Beykoz deri, Anadolu Hisarı keten ve kendir mamulâtı fabrikalarile Hereke mensucat fabrikası da vardır. İktısadî mehafilde ve İstanbul sanayi mehafilinde bu seyahat ehemmiyetle beklenmektedir.

Altı aylık Varidat yekûnu

Hasan Fehmi Bey

ANKARA, 17 (Telefonla) — Geçen 932 senesi Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylûl, Teşrinievvel ve Teşrinisani nihayetine kadar tahmin edilmiş varidat yekûnu ile bu senenin ayni ayına ait vari-

(Devamı 5 inci sahifede)

Adaya yarım saatte Gidecek miyiz?

Akay yeni vapurlar için ne düşünüyor?

Devlet Denizyolları, Akay, Fabrika ve Havuzlar idarelerinin yeni bütçeleri 1 kânunusaniden itibaren tatbika başlanacaktır. Bütçelerin tatbiki hazırlıklarına başlanmıştır.

Cemil Bey

Devlet Denizyolları idaresi teşkilâtında, Vapurculuk Şirketinin teşekkülü dolayısile bazı değişiklikler yapılacaktır.

Akay İdaresi teşkilâtında değişiklik olmıyacaktır.

Akay idaresi yeni sene zarfında yeni vapurlar alacak, Yalovada asrî bir otel inşa ettirecektir. İdarede teşekkül eden komisyon, yeni alınacak vapurların haiz olmaları lâzımgelen evsafı kararlaştırmıştır. Raporun ikinci kısmı da vekâlete gönderilmek üzeredir. Raporun vekâletçe tasvibini müteakıp ya bir veyahut iki vapur mübayaa edilecektir. Alınacak vapurların yarım saatte Büyükadadan köprüye geleceği yolunda verilen haberlere îzam edilmiş nazarile bakılmaktadır. Yeni vapurlar, mümkün mertebe seri olmakla beraber, yarım saatte Büyükadaya gidip gelecek kadar süratli olamıyacaktır. Bu süratin temini için sarfedilecek kömür miktarından maada

(Devamı 5 inci sahifede)

120 vitrin müsabakada!

Netice bu gece ilân edilecek, haftanın son günündeyiz!

Hava müsait olursa reklâm geçişi de bugün yapılacaktır; ilkmekteplerdeki müsabakalar

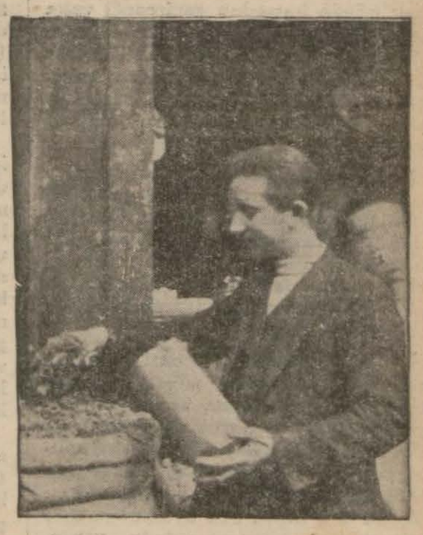

Tasarruf ve yerli malı haftasının bugün son günüdür. Bugüne tehir edilen vitrin müsabakası da bu akşam yapılacaktır. Ekseri vitrinlerde ziya tertibatı olduğu için ticarethaneler jürinin intihabı gece yapmasını istemişler ve bu talep heyetçe kabul edilmiştir. Jüri bu gece İstanbul, Beyoğlu, Kadıköy ve Üsküdardaki vitrinleri gezecek ve yarın karar ilân edilecektir. Bu sene, şehirde, yüz yirmi kadar ticarethane vitrin müsabakasına girmektedir.

Geçen cuma günü havanın müsait olmamasından dolayı tehir edilen rek'âm geçişi de, hava müsait olduğu takdirde, bugün yapılacaktır. Reklâm geçişi Beyazıttan başlıyarak Taksime kadar devam edecektir. Muhtelif müesseseler kamyonlarda kendi mamulât ve masnuatlarını canlandırır şekilde rek'âm yapacaklardır. Bu otomobilli kafilenin önünde şehir bandosu bulunacaktır.

Tasarruf haftası münasebetile ilkmekteplerde tertip olunan tahrir müsabakası kâğıtları da bugün toplanacaktır. Bu müsabakada en ziyade muvaffak olan talebeye yerli malından hediyeler verilecektir.

Bugün bankalardaki tasarruf hesapları için çekilecek kumbara piyangosuna iştirak için de son gündür.

Dün akşam radyoda Rühsar Nazmi Nuri Hanım tarafından da bir konferans verilmiştir.

Tedbirler hazırlanıyor!

Hazırlanan projeler üzerindeki tetkikler epeyce ilerledi

Harbiye mektebi binasının Adliyeye tahsisi düşünülmemiştir bile..

Adliye binasının yanması üzerine muhtelif binalara yerleştirilerek faaliyete başlıyan adlî dairelerin bir araya toplanması işi henüz kat'î bir karara raptedilmemiştir.

Adliyenin yerleştirilmesi için yeni postahane binasının tahsisi keyfiyeti tekarrür etmiş gibidir. Dün bir gazete Harbiye mektebinin adliyeye tahsis edileceğini yazmıştır. Fakat bu haber kat'iyyen asılsızdır ve bu ihtimal hatıra bile getirilmemiştir. Çünkü adliye dairesinin merkezî bir yerde olması icap etmektedir. Harbiye mektebi ise İstanbulun en sapa bir semtindedir. Uzak bir yerde bina aranacak olduktan sonra halen Harbiye mektebi tarafından işgal edilmekte olan bu binadan başka İstanbul cihetinde metrûk bir çok binalar vardır. Bu meyanda Şehremininde tütün deposu ittihaz edilmiş olan paviyonlarla Kız muallim mektebi de hatıra getirilebilir. Ve bu binalra adliye ittihazına, Harbiye mektebinden çok daha elverişlidir. Kız muallim mektebi, yatı mektebi olduğu için, Tıp Fakültesinin boşalttığı Haydarpaşadaki binaya nakli de kabildir. Maamafih bu binalar merkezî olmadığı için adliyenin bu binalara nakli keyfiyeti üzerinde tevakkuf bile edilmemiştir. Harbiye mektebinin adliyeye tahsisi işi ise lâf olsun diye gazeteye yazılmış olmaktan ibaret ve sadece muharririnden menkul bir rivayettir.

Yeni postahane binası

Yeni postahane binasının adliyeye tahsisi esas itibarile tekrrür etmiştir. Fakat elyevm, Ankarada, bu işin teferrüatı üzerinde görüşülmektedir.

Turnan Bey

Posta ve telgraf Umum Müdürlüğü binanın tamamen adliyeye tahsisine taraftardır. Fakat kısmen adliyeye tahsisini muvafık görmemektedir. Bunun sebebi, postahanenin, sükûnetle çalışmak mecburiyetinde olmasıdır.

Halbuki adliye dairesine günde binlerce kişi girip çıkacak, bu arada posta dairelerinin de sükûneti ihlâl edilecektir. Diğer taraftan Telsiz Telefon Şirketi de yeni postahane binasının adliyeye tahsisine itiraz etmektedir. Çünkü buradaki stüdyoda neşriyat için Osmaniye istasyonuna kadar (50) bin liralık tesisat vücuda getirilmiştir. Adliye dairesi bu tesisatın bozulmasını muvafık görmemiş ve Telsiz Telefon Şirketinin kendi işgal et-

(Devamı 5 inci sahifede)

Eczacı Mektebi Talebe Cemiyeti senelik kongresi dün akşam saat 17 de Halkevi konferans salonunda toplanmıştır. Dünkü kongre epeyce hararetli olmuş, bir senelik faaliyet raporu tetkik ve kabul edildikten sonra yeni idare heyeti seçilmiştir.

Midilli'nin Karadenizdeki akınları

Tercüme eden: *Mehmet HALİT* Yazan: *Bahrî Mülâzımıevveli "Doniç"*

1

"Türkiyenin istikbali için elinizden gelen her şeyi yapınız!,,

Kablezzeval sabahleyin saat 5,30 da demir alınacak, Karadenize keşif talimleri yapmak üzere çıklacak. "Breslav,, a bu emir, 26 teşrinievvel 1914 te Filo kumandanından tebliğ edilmişti.

Henüz gecedir. Muzlim, koyu mavi renkte bulutlarla mestur olan sema, Avrupa ve Asyayı birbirine rapteden, Akarsu üzerinde hâkim bir vaziyette duruyor. Şehirde hemen hemen hiç bir ziya görülmiyor, ve yalnız yıldızlar berrak ve şeffaf olarak parlıyorlar.

Nisfilleyli müteakip nöbetçi saat dörtte sabah nöbetçisine vardiyayı kısa ve sabırsızlıkla teslim ediyor. O istical ediyor ve saat 5,15 e kadar biraz uyumak istiyor, zira saat 5,30 da manevralar için tekrar yukarda gövertede bulunmağa mecburdur.

Saat 4,30 a kadar sabah nöbetçisinin vazifesi azdır. O bir daha doğacak günün başından geçireceği vakaları düşünür ve her şeyi fikrine nakşeder, ve o düşündüğü gibi bilhassa geçici ve ameli olarak doğru isabet ettirir. Fakat nihayet onun fikrine eski bahriyelilerin sözü gelir: "Nasıl yapılırsa, yanlıştır!"

Saat 4 te muzikacıları, borozancıyı ve trampetçiyi uyandırıyor. Onlar şimdi bilâ şüphe uykunun en tatlı bir devresine girmişler, borozancının kaval sesi gibi borozanın ötüşü ile nöbetini tanzim ediyor. Saat tam dörtte nöbetçi küçük zabit nöbetçi mülâzımına haber veriyor:

"Uyandırmak zamanı!", ondan sonra üst güvertenin nöbetçisinin batarya düdüğü çalıyor, ve her iki çalgıcılar trampet çalıyor ve borozan çalarak: "Tekrar hayata kavuştuğunuza sevinininiz" ve bunu öyle asude ve tatlı bir name ile çalıyor ki, bizzat en büyük dağ faresi bile uyanmağa mecbur oluyor. Lüzumu olduğu yerde, nöbetçi az veya çok rakik ve nazikâne bir surette davetlerile imdada yetişiyor. Can kurtaran mantarları tahlisiye sandığı içinde hazır bir vaziyette duruyorlar, muntazam ve tezyin edilmiş bulunuyorlar — ki, bunları mürettebat daha ilk küçük zabit derslerinde öğrendikleri gibi, kesif bir surete süslenmiş tahlisiye kemeri bir tehlike zamanında ancak bir kişiyi su üstünde durdurabilir.

Güvertedeki su mastalyaları nöbetçiler tarafından taze su ile doldurulmuş. Saat 4,40 ta herkes "yıkanmaya" mecbur. Sabahın serinliğinde bu su insana ne taze bir hayat veriyor! Herkes beline kadar soyunmuş bir halde burnunu sümkürerek ve cızıldayarak soluk soluğa nefes alarak, yıkandıktan sonra ve nihayet kendini derhal aşağı atıyor. Bu ne mel'un soğuk!

Saat 5,15 te kızarmış ekmek ile kahvaltı var. Kızarmış ekmekler masalara konuyor, herkes kahve, ekmek ve tereyağı alıyor — ve kızarmış ekmeklerin yanında erken kalkmak zahmetini bile unutuyorlar ve tekrar iktisabı kuvvet ediyorlar.

Onların bu lâkaydisi içinde borozancı nöbet havasını çalıyor.

"Kıç üst güvertenin bir numaralı dümen nöbetçi postası güverteye!,,

"Tarassut postaları mevkilerine!"

"Kıç dömen çımacıları demir almak için kıç tarafa!"

Birinci zabit kıçta duruyor ve çımacıların nasıl ağır ağır yerlerinden çıkıp güverteye geldiklerini sükûnetle seyrediyor. Fakat hemen "Süvariyi" görür görmez, ayaklarına taze bir hayat geliyor ve derhal manevra mahallerine koşuyorlar..

Nöbetçi zabiti deniz postalarını di ziyor ve geminin harekete hazır oldulunu isbat ediyor. Makine dairesi "makinenin tamam,, olduğunu bildiriyor. Kumandan kaptan köprüsüne çıkıyor. Saat tam 5,30 da (Vira demir) kumandasını veriyor.

Yanıbaşımızda duran "Yavuz" da ve ayni zamanda her iki eski harp gemileri olan "Hamidiye" ve (Berk) de de canlı bir eseri hayat başlamış. (Midilli) demirini almış, makineler işlemeğe başlamıştır. — Biz Karadenize doğru yol alıyoruz, öteki gemiler de bizi takip ediyorlar.

Sabahın ilk doğan kırmızılıkları içinde; ihtimal dünyanın en güzel bir deniz yolundan geçiyorduk, etrafımızda girintili çıkıntılı sahiller, bağlık ve bahçelik, parklar, köşkler, ve ufak köylerle tezyin edilmiş bir halde parlamağa başlıyorlardı. Solgun kızılcık rengindeki semaya karşı uzanan selviler donuk birer nokta gibi görülüyor. Şehire ebedî bir sükûnet var, hiç bir hava kabarcığı bile hareket etmiyor, ve yalnız sabahın bazı kuşları yüksekte ışıkta ötüşüyorlar.

Bu esnada "Midilli" nin önünde sair ufak krovazörlerden mürekkep (Hamidiye), (Berk) ve (Peyk) ağır bir fırka gibi ilerliyor. Şimdi Boğaziçinden dışarı Karadenize doğru dümen kırarak, ihtiyatlı bir surette torpil müdafaa tarlasının içinden geçiyoruz.

Öğleden evvelki zamanımız hareket ve endaht talimlerile geçti. Öğleye doğru krovazörler torpitolarla takviye edilmiş bir halde, daha büyük keşif talimleri için hazırlanıyorlar.

O esnada; Rus bahrî kuvevtlerinin büyük bir torpil gemisi ile Karadeniz Boğazının önüne torpil döktükleri haber alındı ve bizim geriye dönerken avdetimizde berhava edilmemiz için böyle bir plân yapıldığı bildirildi. Türkiye elyevm Rusya ile hali sulhta bulunduğundan, gemilerinin serbestü harekâtını eline almıştı.

Rusları bu gizli plânı bir nişanei hatıra olarak iade etmek, onların geriye avdetlerini ihlâl etmek ve çok pahalıya mal etmek için Amiral bir plân düşünmüştü.

Öğleden sonra; filo Amiral gemisinin yakinine demir atarak tecemmü ediyor, ve saat dörtte Amiral gemisinden verilen işaret toplu olarak bütün filo kumandanlarını "Yavuz" a içtima etmek üzere gelmelerini emre diyordu.

(Arkası var)

Sanayi memleketleri ziraatlaşmağa, ziraat memleketleri sanayileşmeğe doğru gidiyorlar

Dahiliye vekilinin konferansı

ANKARA, 17 (A. A.) — Millî iktısat ve tasarruf haftası münasebetile Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey bu akşam Ankara radyosunda bir konferans vermiştir. Şükrü Kara Bey demiştir ki:

"— Vatandaşlar;

Yeryüzünde sanayiin yeni bir gidişine şahit oluyoruz. Sanayi memleketleri ziraatleşmeğe, ziraat memleketleri sanayileşmeğe doğru gidiyorlar.

"Zamanımızın en dikkate değer hadisesi bence budur. Sanayi memleketleri ziraatleşiyorlar. Çünkü, yalnız kendi memleketlerinin ihtiyaçları için değil, yabancı memleketlere ihracat yapmak maksadile kurdukları sanayi şubeleri gittikçe pazarlarını kaybediyor da ondan.

"Ziraat ve ham madde memleketlerindeki sanayileşme hareketi de yabancı pazar tâbiiyetinden kurtularak millî iktısat istiklâlini kurma savaşının bir neticesidir.

"Meselâ, pamuk yetiştiren memleketlerin kendi pamuk ihtiyaçlarını, pamuk yetiştirmiyen, fakat pamuğu hariçten getirip mamûl meta haline sokan memleketlerden satın almamağa, ve kendi pamuklusunu bizzat kendi fabrikalarında dokumağa karar verdikleri gün, bu muvazenenin bozulması zaruridir. Bugün bu karar verilmiştir. Buna pazarların isyanı diyorlar. Halbuki buna bence, pazarların isyanı değil, pazarların şuurlanmaları demek daha doğru olur.

"Sürüm pazarlarının şuurlanması neticesi olarak kendi memleketlerinde bile, iç pazarlarını kendi sanayi ve ziraatlerinin mamulâtına ve mahsulâtına hasredebilmek kaygusu ile geniş bir yerli malı kullanma ve kullandırma hareekti başlamıştır.

"Hakikaten millî, hakikaten hayatî bir dava karşısında bulunduğumuzu iyice anlamamız lâzımdır. Yerli malı kullanmak, millî iktısadımızın istiklâlini, bütünlüğünü kurmak ve yaymak için, her vatandaşın bile bile ve seve seve benimsemesi lâzımgelen bir vazifedir. Devletimizin, millî iktısadiyatımızı kurma ve bütünleme hususunda giriştiği ve girişeceği teşebbüsler aldığı ve alacağı tedbirler, pek yakında memleketimizi ve milletimizi ileri milletler seviyesine çıkaracak, ve öncü millet olmak gibi tarihteki eski ve asîl rolüne kavuşacaktır.

"Büyük şefin, vatandaşları hatırlarındaki şu direktiflerini tekrar edelim:

"Siyasî ve askerî muzafferiyetler ne kadar büyük olursa olsunlar, iktısadî muzafferiyetlerle tetviç edilmezlerse, kazanılan zaferler payidar olamaz.

"Memleket ve istiklâlin müdafaası için lâzım olan bütün kuvvetler, iktısadiyatın inbisat ve inkişafile mükemmel olabilir.

"Millî kurtuluş savaşında — ilk hedef: Akdeniz! — dediği gün, bütün milleti coşturan kumanda bu defa da, ayni kat'iyet ve isabetle, Türk milletini iktısat savaşına sevkediyor. Orada olduğu gibi, burada da zafer muhakkaktır. Büyük Şefin işaretile yürümekte daime şaşmaz muvaffakıyet vardır. Zaten, onun arkasından ve çzdiği yoldan gitmek, Gazi neslinin hem öz şerefi, ve hem de vatanî vazifesidir.

Ergani istikrazı

"Vatandaşlar;

Milletimizin devletin rehberliği ile iktısatça da kalkınması devletle millet arasında sıkı bir iş birliğini icap ettirir. Bunun dipdiri ve yepyeni bir misalini şu haftalar içinde görüyoruz. Bir misal: Ergani istikrazıdır. Bu bakır hattı milletin tasarrufu ile yapılıyor. Gene onun tasarrufu ile Erganiye varacaktır. Millet tasarruflarını küçük te olsa bu Ergani hattı istikrazına yatırmakla bir taraftan parasını kârlı, faydalı, emniyetli bir işletme temin etmiş oluyor, diğer taraftan da millî iktısadî kurma ve yapma davasını bakır yolu cephesinde de zafere götürüyor.

"Bu itibarla Ergani bakır hattı tahvillerini almak her vatandaş için hem tedbirli bir iş, hem de şerefli bir borçtur.

Millî tasarrufun manasını da böyle anlamak icap eder. Yoksa işlemiyen işletilmiyen paralar, sahibi için, memleket için fayda değil, zarar verir.

"Sözlerimi Büyük eŞfin çok güzel ve yüksek manalı muvaffakıyet vadeden vecizelerile bitireyim: ,.

"Bu vatan çocuklarımız, ve torunlarımız için cennet yapılmıya lâyıktır. Bu da iktısadî faaliyetle kaimdir.

HARICI HABERLER

Fransa ve Milletler cemiyeti

Fransa müessesenin zayıflamasına müsaade etmiyor

PARIS, 17 (A.A.) — Havas ajansından:

M. Lebrunun öğle ziyafetinden sonra, M. Benes, M. Chautemps ile görüşmüş; sonra Fransa enstitüsünde şerefine verilen celsede bulunmuş ve oradan da Hariciye nezaretine gitmiştir.

M. Paul Boncour matbuat erkânını Çek nazırının huzurunda kabul etmiş ve demiştir ki:

"— M. Benesin huzuru, gayet uzun ve derin görüşmelerimizin neticelerini beraber bildirmemiz itibarile telâkkilerimizdeki tam uygunluğu ispat eder.

M. Paul Boncour, M. Benes ile yaptığı görüşmelerde M. Chautemps'ninkine benzer bir fikir beyan ettiğini bildirmiş, M. Benesin ziyaretinin bir teşriki mesaiden başka manası olmadığını söylemiştir. M. Paul Boncour demiştir ki:

"— Tetkik ettiğimiz ilk mesele, Milletler Cemiyeti ile bu müesseseyi yeniden tanzim icin yapılabilecek teklifler olmuştur. Milletler Cemiyetine yapılacak en iyi hizmet, bu müesseseye sarsılmaz bir şekilde bağlı olduğumuzu ilândır. Bu hususta mutabıkız.

Şuna derin bir şekilde kanîiz ki, Milletler Cemiyetinin zayıflamasına müsaade edersek, sulhun henüz sağlamlaşmamış binası tamamen yıkılacaktır.

M. Paul Boncour'un seyahati

PARIS, 17 (A.A.) — M. Paul Boncourun seyahatini Varşova ve Prague'dan ileri bötürmiyeceği teyit ediliyor.

Lloyd George ve Milletler cemiyeti

LONDRA, 17 (A.A.) — Times gazetesinde çıkan beyanatında M. Lloyd George Milletler Cemiyetine taraftar olduğunu söylemektedir.

Akvam Cemiyeti umumî kâtibi

PARIS, 17 (A.A.) — Akvam Cemiyeti umumî kâtibi M. Avenol Londradan dün akşam Parise gelmiştir.

Sovyet Rusya Ve İran

Ticarî meselelere dair itilâf yapıldı

MOSKOVA, 17 (A.A.) — Tahranda Sovyet Rusyanın ticaret mümessili Chostak ile Iran ticaret idaresi şefi arasında ticarî meseleler hakkında bir itilâf yapılmıştır. Bu münasebetle iki taraf arasında mektuplar teati edilmiştir.

Bu mektuplarda hali hazırda Sovyet Rusya ile Iran arasında mevcut ve mer'i olan ticaret mukaveltnamesinin bir çok noktaları tasrih edilmektedir. Bu mektupların teatisi iki memleket arasında ticarî meselelerde ve bilhassa Sovyet emtiası istihlâkinin miktarı tahmin usulüne kontenjan miktarma ve Sovyet Rusyanın Irna yapmakta olduğu ihracata müteallik hususlarda mevcut olan noktai nazar ihtilâflarma nihayet vermektedir.

Kanatlı belâ

Bir Alman yeni bir tüfek ve yeni bir kurşun icat etmiştir. Yeni tüfeğin namlusu huni şeklindedir ve dipçikten arpacığa doğru daralmaktadır. Yeni kurşunun üzerinde küçük kanat çıklar vardır. Bu yeni kurşuna kanatlı belâ ismi verilmiştir.

Balkan haberleri

Yunan donanması takviye ediliyor

ATİNA, 17 (Hususî) — Yakında Başvekil M. Çaldarisin riyasetinde ordu ve donanma erkânı harbiyelerinin iştirakile mühim bir içtima yapılacaktır. Bu içtimada dönanmanın daha iki torpito ile takviyesi meselesi görüşülecektir.

Sofyada nümayişler

SOFYA, 17 (Milliyet) — Burada, akşam saat 7,5 raddelerinde Albinska ve Kaloyan sokaklarında grup halinde komünistler toplanarak nutuklar söylemişlerdir.

Zabıta hâdise mahalline yetişerek nümayişçileri dağıtabilmiştir. Bu esnada havaya bir kaç el silâh ta atılmıştır.

Bulgar-Yunan müzakeratı

BELGRAT, 17 (Milliyet) — Politika gazetesine göre, Atinada Bulgar — Yunan müzakeratı iktısadî meseleler yüzünden müşkülâta uğramıştır.

Bir Fransız Sefirinin sözleri

"Hitler harp istemiyor fakat barut fıçıları toplayorlar"

PARIS, 17 (A.A.) — Havas ajansından:

Fransanın eski Berlin sefiri M. Cambon, (Marianne) gazetesine Fransız - Alman münasebatı hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Hitler, harp istemiyor. 1910 - 1914 Almanyası da istemiyordu. Fakat sadece onu gayri kabili içtinap bir hale getirmekle iktifa ediyordu. Almanlar mahzenlere barut fıçıları topluyorlar ve sonra barutları patlayınca "Kabahat bizim değil ki, bir kibritin bunları patlatacağını bilmiyorduk,, diyorlar. Bugün harbi nasıl istiyebilirler? Teşkilâtları tamam değildir.

M. Cambon, Hitler Almanyasının Fransadan Bulow ve Bethman Hallveg Almanyasından daha çok nefret etmesinden doğan endişelerini bildirdi.

Eğer Almanya, kuvvetli, emin, iyi bir ordu ve iyi bir siyasete ve tedbirli, açık gören yol göstericilere sahip bir Fransa karşısında kalırsa, aklı başına gelecektir.,,

Fransız-Alman Müzakeratı

PARIS, 17 (A.A.) — Havas ajansından: Petit Parisien gazetesi diyor ki:

Dün akşam, M. Chautempsin riyaseti altında toplanan kabine, bir taraftan M. Hitler ile M. François Bonnet diğer taraftan M. Hitler ile M. Philipps arasında geçenlerde vuku bulan görüşmelerin heyeti mecmuasını tetkik etmiştir.

Ordu mıvcutları, harp malzemesi ve emniyet bahislerinde Almanya tarafından ileri sürülen tekliflerin halen Londrada bulunmakta olan M. Philippsin Berline avdetinde yeni müzakerelere mevzu teşkil edeceği muhakkaktır.

Korkunç bir Tren kazası

Lehistandaki tren kazasında 74 kişi öldü ve varalı var

VARŞOVA, 17 (A.A.) — Dün Pozman civarında olan büyük bir tren kazasında devrilen vagonlardan çoğunun kaldırılması müşkül olduğundan vagonlardan kıymetli parçaların kaldırılarak geri kalan kısımların yaktırılmasına karar verilmiştir.

Yanan vagonlardan yükselen alevlerin manzarası müessirdi. Bu kaza Polonyada olan tren kazalarının en büyüğüdür. 74 kişi ölü ve yaralı vardır.

Bir muharrir diri diri yandı

NEVYORK, 17 (A.A.) — Muharrir Louis Vance, evinde diri, diri yanmıştır. Muharrir elinde yanmış bir sigara olduğu halde uyuya kalmıştı.

Maltada italyanca yasak mı?

ROMA, 17 (A.A.) — Maltada milliyetperver bir gazetenin kapattırılması münasebetile "Tevere,, gazetesi şunları yazıyor:

"Bundan sonrası için şu anlaşılmıştır ki, Maltada İtalyan dili ile bir gazete neşretmek bir cinayettir.

Polislerin İtalyanca konuşan bütün Malta halkını, yani ada halkını tevkif etmeleri de beklenebilir.,,

Kundakçılar hakkında karar

BERLİN, 17 (A.A.) — Volf ajansı bildiriyor: Reichstag kundakçıları davası bitmiştir. Van der Lubbe kendisini müdafaa için söz söylemek hakkından vazgeçmiştir. Dimitrof, sonu gelmiyen bir müdafaa serdetmiştir. Bu müdafaaname komünist fırkasının hakikî bir programıdır.

Mahkeme kararını 23 kânunuevvel cumartesi günü sabahleyin saat dokuzda bildirecektir.

İspanyol kabinesi

MADRİT, 1ü (A.A.) — Teşekkül eden yeni kabinede şu zevat vardır:

Başvekil M. Lerroux, Hariciye nazırı M. Pita Romero, Harbiye nazırı M. Darrios, Bahriye nazırı M. Rocha, Dahiliye nazırı M. Rico Avello, Maliye nazırı M. Lara İş nazırı M. Estabella.

Sovyet Rusya ve İtalya

MOSKOVA, 17 (A.A.) — Sovyet Rusya ile İtalya arasında aktedilmiş olan dostluk ve ademi tecavüz ve bitaraflık misakının musaddak suretlerinin teatisinden ve bu misakin mer'iyet mevkiine girmesinden bahseden İzvestiya gazetesi diyor ki:

İki cihetli olan bu misak, Sovyetlerin sulh siyasetleri zincirinin yeni bir halkasını teşkil etmektedir. Sovyet Rusya sulh lehindeki mücadele siyasetinin bir zeyli olmak üzere Büyük Britanya müstesna olmak üzere Avrupanın bütün büyük devletleri ile ademi tecavüz misakları aktetmiştir.

Lindberg'in son seyahati

MIAMI, 17 (A.A.) — Altı saat 33 dakikada 900 mil yapıp gelen Lindberg, karısile beraber 3 kıt'a üzerinde yapmış olduğu 28,000 millik seyahatine nihayet vermiştir.

SON DAKİKA

Akdenizde şiddetli fırtına var

ATİNA, 17 (Hususî) — Akdenizde şiddetli fırtınalar hüküm sürmektedir. Birçok vapurlar limanlara iltica etmişlerdir. Kazaların vukubulduğu haber verilyor. Bir yelkenli batmış, mürettebatı kurtarılamamıştır.

Valiler arasında değişiklik

ANKARA, 17 (Telefonla) — Çankırı valisi Hâzım Bey İçele, İçel valisi Salim Bey Balıkesire, Erzincak valisi Mümtaz Beyin Çankırıya, sabık Siirt valisi Sabri Beyin Erzincana tayinleri âli tasdika arze dilmiştir.

Ara kontenjan kararnamesi

ANKARA, 17 (Telefonla) — Heyeti vekilece yeni bir ara kontenjan kararnamesi kabul edilmiştir. 20 maddevi tecavüz eden bu kararname bugünlerde neşredilecektir.

Gümrüklerdeki müterakim eşya

ANKARA, 17 (Telefonla) — Gümrüklerdeki müterakim eşyadan bazıları hakkındaki kararname yarınki Resmî Gazete ile neşredilerek meriyete girecektir. Hükümleri gümrüklere tebliğ olunan bu kararname aynen şöyledir:

1 — 1 Teşrinisani 933 tarihinden evvel gümrüklere gelmiş olup ta 14859 sayılı ve 20 Ağustos tarihli kararnameye bağlı kontenjan listelerinde bulunmadığından dolayı ithal edlimiyerek gümrük ambarlarında kalan eşya bir defaya mahsus olmak üzere serbestçe ithal olunur.

2 — Arada mevcut clearing mukaveleleri mucibince döviz istemeyen memleketlerden 1 teşrinisani 933 tarihinden evvel gümrüklere getirlmiş olan ve 14859 sayılı kararnameye bağlı umumî kontenjan ve M listelerine dahil bulunan eşya klearing mukaveleleri hükümleri dahilinde serbestçe ithal olunur.

3 — 1 Teşrinisani 933 tarihinden evvel gümrüklere gelmiş olan tarifenin 203 numarasına dahil şekerler bir defaya mahsus olmak üzere serbestçe ithal olunur.

Afgan kralının katillerine halk linç etmek için hücum etti

ANKARA, 17 (A.A.) — Afgan büyük elçiliğinden bize verilen malûmata göre, sabık Afgan Kralı merhum Mehmet Nadir Şah Hazretlerinin katili Abdülhalik ile şeriki cürümleri Mahmut, İshak ve Abdüllah namındaki eşhastan Abdülhalik ile Mahmudun idamı ve İshak ile Abdullahın müebbet hapisleri hakkındaki bidayet ve istinaf mahkemelerinin kararı evvelki gün temyiz mahkemesince tasdik olunmuştur.

Hükümlerin temyiz mahkemesince tasdik edildiği gün galeyana gelen ve mahkeme önünde, caddelerde büyük bir kalabalık halinde toplanan ahali maznunların her dördünün idamını musirrane istemeye ve mahkemeden tevkifhaneye nakilleri esnasında canileri birçok defalar hücum ile linç etmek istemişlerdir.

Polis halkın bu hücumlarının önüne güçlükle geçebilmiştir.

Devlet namına yapılacak taahhütler hakkına kanun hazırlandı

ANKARA, 17 (Telefonla) — Devlet namına yapılacak taahhütlerin salim bir tarzda cereyanını temin edebilmek için âmir italarla alâkadar tahakkuk memurlarının ayrı ayrı ve şahsen mesuliyetlerini tayin eden bir müeyyedeye lüzum görü müş ve bu maksatla hükûmet bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Muhasebei umumiye kanununa zeylen hazırlanan bu lâyiha bugün Meclise sevkolunmuştur. Lâyihanın ihtiva ettiği esasları bildiriyorum:

1 — Muhasebei umumiye kanununun 50 inci maddesinin ikinci fıkrasile 51 ve 52 inci maddesi hükümleri ve 48 inci madde ile mevzu istisnalar haricinde devlet namına herhangi bir taahhüde girişmeden evvel tahakkuk memurları seneleri müddetinde kendi daire ve kısmı için ayrılmış tahsisat mevcut ve kifayet edecek mikdarda olup olmadığını tetkik ve âmir itaya tahriren bildirmeğe ve âmir italarda bunu aramağa mecburdurlar.

Kâfi derece tahsisat temin edilmedikce tahakkuk evrakı tanzim olunamaz ve muameleye girişilemez.

2 — Tahsisat mevcut olup olmadığının birinci madde mucibince âmir itaya tahriren bildirilmesi veya tahsisat yokken mevcut imiş gibi gösterilmesi sebebile herhangi bir taahhüde girişilmesi halinde tahakkuk memurları doğrudan doğruya ve şahsen mesul tutulurlar.

Tahsisat olmadığı âmir itaya tahriren bildirilmesine rağmen veya âmir itaca tahsisat olup olmadığının araştırılmasına lüzum görülmeden girşilen taahhütlehrden doğan şahsî mesuliyet âmir itaya racidir.

Bu suretle tahsisat harici yapılan taahhüdat neticesinde tediyat vukubulmuş sa kanunen muhasibi mesule teveccüh eden mesuliyet te âmiri ita ve tahakkuk memurları da müşterektirler.

Tahakkuk memurlari e ikinci derece âmir itaları ve muhasiplerin tahsisat harici taahhüt ve tediyelerinden dolayı zaman ile mesuliyetlerine divanı muhasebtaça hükmolunur.

Tahsisat harici taahhüt birinci derece âmiri itanın tahrirî emrine müstenit ise keyfiyet divanca 3 aylık raporlarla meclise arzolunur.

Millî saraylardaki eşya

ANKARA, 17 (Telefonla) — Millî saraylardaki eşya hakkında meclis hesaplarının tetkikini encümenin hazırladığı mazbata ruznameye alınmıştır.

Divanı muhasebat

ANKARA, 17 (Telefonla) — Divanı Muhasebatın münhal bulunan dördüncü daire reisliği için intihap yapılması temennisile mezkûr divan riyaseti bir tezkere ile meclis riyasetine müracatata bulunmuştur.

Jandarma hizmetinde kullanılan hayvanlar

ANKARA, 17 (Telefonla) — Ahaliye ait olup jandarma hizmetinde kullanılan hayvanlar ile nakil vasıtalarının tazmini hakkındaki kanun lâyihası encümenlerden geçerek heyeti umumiyeye sevkolunmuştur.

Zekâi B. in bir takriri

ANKARA, 17 (Telefonla) — Diyarıbekir mebusu Zekâi Bey mütekait binbaşı Ali Şevket Beyin malûliyeti hakkında arzuhal encümenince verilen kararın umumî heyette müzakeresine dair bir takrir vermiştir. Takrir ve encümenin mazbatası ruznameye alınmıştır.

Köylü elbisesi

550 kuruşa satılığa çıkarılan elbiseler köylere kadar gönderilecek

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri İstanbulda sanayi müesseselerinde yaptıkları tetkikat esnasında Feshane fabrikasını gezerlerken sanayiimizin inkişafına bundan sonra verilecek istikameti izah etmişler ve millî bir tip kumaş ve köylü ile halk için en kullanışlı şekilde elbise şekli bulunması hakkında direktif vermişlerdi.

Bu direktifi alan Sumer Bank Fesane fabrikasında o günden itibaren tecrübelere başlamış ve az zamanda bu mesainin neticesi alınmıştır.

Hususî Türk tipi kumaştan köylü ve halk için yapılan elbiseler dünden itibaren satışa çıkarılmıştır. Bu elbiseler hem çok sağlam ve hem de çok ucuzdur. Elbise şimdiki halde bir takım, yani caket, yelek ve pantalon olmak üzere 5,50 liraya satılmaktadır. Yapılan tecrübe göstermiştir ki imalât genişledikçe elbiseler daha ucuza satılabilecektir.

Bu elbiselerin en fena şerait içinde de üç sene dayanabileceği anlaşılmıştır. Elbiseler köylü için en kullanışlı şekilde yapılmıştır. Aldığımız malûmata nazaran bu elbiselerin köylüye ulaştırılması ve onun eline kadar götürülmesi için bazı düşünceler mevcuttur. Başvekil Hazretleri elbiseyi köylüye en yakın liman, en yakın istasyonda satmanın muvafık olacağını söylemişlerdir. Bunun üzerinde meşgul olunmakta, elbisenin bu şekilde orada kaça satılabileceği hakkında tetkikat yapılmaktadır.

Hariciye Vekilinin teşekkürü

Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyefendi ile refikaları Makbule Hanımefendi, Rüştü Paşa merhumun refikası Hanımefendi, oğulları Fatin Beyin izdivaç merasimi münasebetile bir çok dostlarından ve sevdiklerinden tebrik telgrafları ve mektupları almışlardır.

Bunlara ayrı ayrı cevap vermeğe imkân bulamadıklarından teşekkürlerinin iblâğma gazetemizi tavsit buyurmuşlardır.

FELEK

Bir mektuptan alınan ders

Senelerden beri bir Türk mektebinde fransızca, bir Fransız mektebinde tükrçe okuturum. İki lisanın güçlükleri ve kolaylıklarını ister istemez mukayese ederken fransızcada kelimelerin dişi ve erkek olmaları daima sinirime dokunur ve bunun sebebini bir türlü bulamazdım.

En küçük bir fransızca dersi görmüş olanlarımız bilirler ki bu lisandaki kelimeler tıpkı tavuk horos gibi dişili erkeklidir. Sade bu dilde değil, arapçada, yunancada ve daha bir sürü lisanda böyledir. Halbuki türkçede, ingilizcede, acemcede bu hususiyet yoktur. Bizde ve İngilterede siyasî haklardaki kadın erkek müsavatı belki de lisanlarımızın kelimelerde de dişilik erkeklik aramamasından mülhemdir. Maksat bu değil..

Herkes bilir ki; fransızcada meselâ hokka erkektir, kalem dişidir. Güneş erkek, ay dişidir. Süt erkek kaymak dişidir. Gün erkek hafta dişidir. Pantalon erkek, caket dişidir. Uzatmıyalım... Bu, neden böyledir, niçin bir lisanda kelimeleri böyle erkekli dişili ayırmışlardır? diye düşünür dururdum. Derken efendim evvelki gün şu mektubu aldım:

"Felek Bey;

"Şu ilânımı gazetedeki sütununuzda neşrederseniz gıyaben size hürmeti olan bir okuyucunuzu memnun edeceksiniz:

(28 yaşında bir gencim. Dürüstüm, bekârım. Bekârlığımdan da memnunum. Hayatta hiç evlenmek niyetinde değilim. Lâkin ben akran ve ben düşüncede bir arkadaşım yok. Kim ki benimle arkadaş olmak ve yaşadığım müddetçe bana sadık ve candan bir arkadaş olmak isterse (Felek) vasıtasile bana müracaat edebilir.

"Müracaat edeceklerin 28 yaşında olması veya buna yakın olması lâzımdır. Ben kimseye muhtaç olmıyacak kadar çalışan ve çalışacak olan bir kimseyim. Arkadaşımın da böyle olmasını istiyorum. Baki hürmetlerim efendim.

Karilerinizden: H. S.

Hamiş: — Ben her gün (Milliyet) okuyorum. Talip zuhurunda adresimi de veririm.,,

Ne dersiniz bu mektuba? Gülmeyin!

İşte bu mektubu alınca bir lisandaki kelimelerin dişili erkekli olması lüzumunu derhal kavradım. Eğer türkçede kelimeler böyle olsaydı: Evvelâ bu mektubu bana yazanın erkek veya dişi olduğunu, sonra da aradığı arkadaşın cinsini keşfedebilirdim. Lâkin bu hususlar da esef ki çok fasih değil. Ancak bahsettiğim lisan dersini bana verebildiği için bu sütunlara geçebilen bu mektuba ne mana verirsiniz?.

Bana bir çok arkadaşlar:

— Sen karilerle teması kesme! diye tavsiye ederler.. Lâkin bazılarile samimiyeti çok ilerletmek tehlikesi var, değil mi?..

Ben muharrirlik mi ediyorum, yoksa...

İşte o kadar.

FELEK

BORSA

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

16 Kânunuevvel 1933

Akşam Fiatları

İstikrazı dahili	95.25	**Tahvilât**	
1933 İstikrazı	97,50	Elektrik	—.—
Şark D. yolları	2.45	Tramvay	—.—
Ünitürk	27,60	Tünel	—.—
„ II	26.40	Rıhtım	17,75
„ III	27	Anadolu I	46.60
Gümrükler	8	„ III	47
Bağdat	9,75	kuponsuz	
T. askeriye	9,75	Mümessil	52.75

ESHAM

İş Bankası Nama	9.90	Telefon	11.75
„ „ Hamiline	9,95	Bomonti	18,40
„ „ Müessis	106	Terkos	28
Tramvay	44.50	Çimento	11.90
Anadolu Hisse	27.90	İttihat dey.	17,70
Şir. Hayriye	15	Şark dey..	1.—
Reji	4.07 1-2	Balya	1.85
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	12.06	Prağ	15,81,75
Londra	693	Viyana	4.29
Nüyork	74	Madrit	5.765
Milano	902	Berlin	1.9775
Brüksel	3.39.50	Belgrat	34.7475
Atina	82,48,50	Zloti	4.2083
Cenevre	2.44.25	Peşte	3.575
Amsterdam	1,17,25	Bükreş	7959
Sofya	65,84,25	Moskova	10.94

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	168	1 Şille. Av.	24.50
1 İsterlin	690	1 Pezeta	16
1 Dolar	135	1 Mark	49
20 Liret	223	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	117	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernoviç	—.—
20 Leva	25.—	1 Altın	9,33
21 Kur. Çek.	118	1 Mecidiye	0,34
1 Florin	83	Banknot	2.28

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Hayat pahalı!

Son iki ayda hissedilen bir yükseliş var

Ticaret odası her ay İstanbulun geçinme endeksi namı altında bir endeks neşrederdi. Son aylarda bu indeksin arkası kesilmiş, çıkmaz olmuştu.

Artık çıkmıyacak derken indeksin eylûl ve teşrinievvel aylarına mansus olanlarının ikisi birden çıktı!

Son çıkan bu üç aylık endekse nazaran eylûl ve teşrinievvelde İstanbulda hayat daha evvelki aylara nazaran hissedilir derecede pahalılaşmıştır.

1914 senesi birinci nısfında yani umumî harpten evvel aylık geçim vasatisi 100 addedilen ana, baba ve üç çocuktan mürekkep bir ailenin 933 senesi eylûlünde bu yüze nazaran 1027 ve teşrinievvelde 1037 kuruşla geçinebileceği anlaşılmaktadır.

Tereffü bilhassa bu iki ayda da yiyecek ve içecek maddelerindedir. Yakma maddeleri masrafı bu aylar kışın başlangıcı olduğu için mühim surette yükselmiştir.

Yerli malını ecnebi diye satanlar

Yerli eşyaya ecnebi damgası vurarak veya ecnebi malı gibi satarak, halkı kandırmak meselesi yeni bir safhaya girmiştir.

Bu işi tetkik eden komisyon, bu malları imal eden fabrikaların vaziyetlerinin bir defa tetkikini oda tetkikat şubesine havale etmiş, diğer taraftan da bu işin hukukî mahiyeti hakkında oda hukuk müşavirliğinden bir rapor istenmişti.

Ticaret odası memurları bir kaç gündür bu nevi fabrikalarda ani olarak tetkikat yapmaktadırlar. Bu hareket hukukî noktadan üç kanuna temas etmektedir. Bu kanunlar; marka ve alâmeti farika, men'i rekabet ve tağşiş kanunlarıdır.

Fransaya mısır ihracı

Türkiyeden Fransaya kânunuevvel nihayetine kadar 250,000 kental mısır ihracı için kontenjan verilmiştir. Buna mahsuben ihracat yapmak istiyenler varsa derhal teşebbüsata girişmeleri ve istifade edilecek miktar bulunup bulunamıyacağını ofise sormak icap etmektedir.

Borca karşı tütün

Aldığımız malûmata göre, Yunanistan haricî borçlarına mukabil tütün vermek için muhtelif alacaklı memleketler nezdinde teşebbüsata girişilmiştir.

Söylendiğine göre bu teşebbüsat Yunanistanın alacaklısı bazı memleketler nezdinde müsait surette karşılanmıştır.

Çavdar rekoltesi

Son neşredilen istatistiklere nazaran 933 senesi çavdar rekoltesi son altı senenin en az mahsulü olarak 450 milyon kentaldir. 932 senesinde dünya çavdar rekoltesi 534 kentaldir. Yalnız bu rakamlara Türkiye, Sovyet Rusya ve Çin istihsalâtı dahil değildir.

Arpa istihsalâtı

Bu senenin dünya arpa rekoltesi geçen seneden 41 kental az olarak 300 kentaldir. Bu rakama dünya arpa piyasasının mühim bir uzvu bulunan Türkiye istihsalâtı dahil değildir.

Liman reisliklerinde değişiklikler

İstanbul Deniz Ticaret müdürlüğü mıntakasına dahil liman reislerinden bazıları, Deniz Ticaret müdürlüğü merkezinde muhtelif memuriyetlere tayin edilmişlerdir. Müdüriyet mümeyyiz ve memurlarından bazıları da mülhakat liman reisliklerine naklolunmuşlardır.

İlk mütehassıslık imtihanı

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde ilk olarak mütehassıslık imtihanı geçen perşembe günü yapılmış ve mülga darülfünun nisaiye ve velâdiye asistanı Halit Şevket Bey, ihtısas vesikası almağa muvaffak olmuştur.

Halit Şevket B.

Asistanlık müddetini bitiren Halit Şevket Bey, mütehassıslık imtihanına istida ile talip olmuş ve bunun üzerine Tıp Fakültesi nisaiye ve velâdiye ordinaryüsü Profesör Dr. Wilhelm Liepman ile, Tıp Fakültesi ikinci Hariciye profesörü Ahmet Kemal ve Tıp Fakültesi ortopedi ve cerrahî etfal profesörü Akif Şakir Beylerden mürekkep imtihan heyeti teşkil edilmiştir.

Halit Şevket Bey mütehassıslık imtihanına bu heyeti mümeyyizenin huzurunda girmiştir. Halit Şevket Beye evvelâ bir hasta üzerinde teşhis koydurulmuştur.

Teşhis tam netice vermiştir. Ondan sonra bir hasta üzerinde ameliyat yaptırılmıştır. Bunda da muvaffak olmuştur. Son olarak nazarî imtihana tâbi tutulmuş bu da iyi netice vermiştir.

Halit Şevket Bey ordinaryüs profesör doktor Wilhelm Liepman ile profesör Beyler takdir etmişlerdir.

Halit Şevket Bey bu suretle üniversite Tıp Fakültesinden ilk olarak kadın ve doğum birinci sınıf mütehassıs vesikasını almıştır.

Belediyede

Yeni ölçüler

Belediye, müfettişlerini tayin etti

Senebaşından itibaren tatbik edilmeğe başlanacak olan yeni ölçüler kanununun tatbikatına nezaret için belediye tarafından tayin edilen on müfettiş imtihana girmiş ve bunlardan beşi muvaffak olmuştur. Maamafih muvaffak olmıyan beş memura da muavinlik yaptırılacaktır. Bu memurların maaşını yalnız İstanbul Belediyesi değil, İstanbul ölçüler mıntakasına dahil bütün belediyeler müştereken vereceklerdir.

Yedikule - Haliç yolu

Yedikuleden Halice kadar sur önünde açılan yolun inşaatına perşembe günü merasimle başlanacaktır.

Bu yol (30,5) metre genişliğinde olacaktır. (18) metresi asfalt ve mütebakisi de süvari yolcular için kumlu şose halinde yapılacaktır. Yolun geçeceği yere tesadüf eden mezarlardan aileleri bulunanlar nakledilmiştir. Diğerlerini de belediyece kaldırılacaktır. Kıymetli mezar taşları müzeye konacaktır.

Program hazırlanıyor

Cümhuriyet bayramında açılma resmi yapılan hıfzıssıhha müessesesi, şimdilik yalnız bakteriyolojik tehlikelerle meşgul olmaktadır.

Müessesenin şehrin hıfzıssıhha işlerile yakından alâkadar olması için teşkilâtını büyütmesi lâzım gelmektedir. Bu münasebetle bir program hazırlanmaktadır.

Mahzenler birleşebilir mi?

Belediye karşısındaki dostluk yurdu arsası senelerdenberi metrük bir halde bulunuyor. Bir vakitler burasının bir bahçe veya park haline konulması düşünülmüştü.

Evkaf idaresi bu arsadan bir kısmını satmıştır.

Buraya binalar yapılacaktır. Belediye bu arsaların her birinin altında büyük mahzenler ve sarnıçlar bulunduğunu düşünerek bu mahzenlerin Yerebatan ve belediye sarnıçlarile irtibat ve alâkası olup olmadığını tetkike karar vermiştir.

Bir teklif

500 bin kilo şarap, 150 bin kilo likör

Bir Amerikalı müessese tarafından İnhisarlar Umum Müdürlüğüne bir teklif yapılmıştır. Bu teklife göre, Amerikalı şirket inhisar idaremizden 500 bin kilo şarap ve 150 bin kilo likör mübayaa edecektir.

İnhisar idaresinin elinde bu kadar şaray ve likör stoku olmamakla beraber, Amerikalı müessesenin teklifleri şayanı kabul görülür ve mutabık kalınırsa, ona göre icap eden tertibat alınacaktır.

Idarece, Amerikalı müessesenin teklifi üzerinde tetkikat yapılmaktadır.

İnhisar idaresi, mukabil teklifleri tetkikatını bitirdikten sonra Amerikan müessesesine bildirecektir.

Şirketlerde

Yeni vapur

Vapurcular iki yeni vapur alıyorlar

Vapurculuk Şirketi İdare Meclisi Reisi Ruşen Bey Ankaradan avdet etmiştir. 15 yaşından yukarı vapur almak için müsaade isteyen Ruşen Beyin 30 yaşına kadar vapur mübayaa edilebileceğine dair mezuniyet istihsaline muvaffak olduğu söylenmektedir. Bu hususta bugünlerde resmen tebligata intizar edilmektedir. Müsaade gelir gelmez, şirket namına bir heyet, bugünlerde Pireye giderek bir iki vapur mübayaa edecektir. Şirketin yeni vapur almaktaki isticali, önümüzdeki ay Devlet Denizyolları ile şirket arasında yapılacak yeni hat taksimatında şimdikinden fazla hisse temin edebilmek maksadından ileri gelmektedir.

Hakkı huzur meselesi

Hususî vapurlara kıymet biçen takdirikıymet komisyonunun, Millî Vapurculuk Şirketinden 25 bin lira hakkıtakdir istediği ve müspet bir cevap alamayınca İktısat Vekâletine müracaat ettiği yazılmıtşı. İktısat Vekâletinden komisyon riyasetine gelen bir tezkerede, bu paranın hangi esaslara göre tespit ve takdir edilmiş olduğu sorulmuştur.

Komisyon, kendisinin kanunen hakem mevkiinde bulunduğu için hakkıtakdir olarak istediği paranın tespitinde istinat esasları bildiremiyeceğini, vekâletten rica eylediği noktanın, bu paranın tevsiyesi için şirket nezdinde sadece tavassuttan ibaret olduğunu vekâlete cevaben arza karar vermiştir.

Diğer taraftan Vapurculuk Şirketi, Komisyon Reisi Sırrı Bey takdir edilen kıymetlere itiraz ettiği, azadan ikisi müstenkif kaldığı cihetle yalnız diğer iki azaya hakkıtakdir olarak uyuşulacak birer miktar para vermeyi kabul etmektedir. Bu da kabul edilmediği için, şirket mehafilinde, komisyonun mahkemeye müracaatta serbest bulunduğu söylenmektedir.

Vilâyette

Kaçırılan makineler

Beyoğlunda mülga defterdarlıktan Yani Roka ve Zisi Roka biraderler ticarethanelerine ait vergi defterleri asılları çalınmış ve sonradan meydana çıkarılmıştı.

Bunların yüz bin lira kadar vergi borçları vardı. Fakat bunların makarna fabrikalarına haciz konacağı sırada makineler başka yerlere kaçırılmıştı.

Son alınan malûmata göre, makineler kaçırıldıkları yerlerde bulunmuş ve haciz altına alınmıştır. Bunlardan Zisi Roka ise meydanda yoktur. Bulunan makinelerin kıymeti de ancak 25 bin lira kadardır.

İzmir vali muavinliği

Beyoğlu Kaymakamı Sedat Beyin İzmir Vali Muavinliğine tayin edileceği tahakkuk etmek üzeredir. İzmir Vali muavini Saip Beyin de bir valiliğe tayin olunacağı söylenmektedir.

Mahkemelerde

Dolandırıcılığın cezası

Hasta Hüseyini dolandıranlar dün hapse mahkûm edildiler

Dün birinci ceza mahkemesinde yeni bir davanın rüyeti hitam bulmuş ve maznunlardan iki kişi mahkûm olmuş, bir kişi beraet etmiştir.

Davanın maznunları Ali oğlu Bekir, Bekir oğlu Mustafa, Yusuf oğlu Maliktir. Bunlar tedavi edilmek üzere Anadoludan İstanbula gelen Hüseyin Efendi isminde bir adamı aldatarak dolandırmışlardır.

Dün yapılan muhakeme neticesinde cürümleri sabit olmuş, Ali oğlu Bekirin 58 lira para cezası vermesine ve 3 ay 15 gün müddetle hapse konulmasına, Bekir oğlu Mustafanın 50 lira para cezası vermesine ve 3 ay müddetle hapse konulmasına karar verilmiştir. Yusuf oğlu Malik, cürmü sabit olmadığından beraet etmiştir.

Başka güne kaldı

Dün üçüncü ceza mahkemesinde iki muhakeme yapılmıştır. Bu muhakemelerden biri insan yaralamak, diğeri de para çalmaktır.

Birinci muhakemenin maznunları Süelyman, Osman, Rasim, Mehmet Salih isminde dört kişidir. Ve bunlar İhsan ve Hasan Efendileri yaralamaktan suçludurlar.

İkinci muhakemenin suçlusu Ahmet isminde bir sabıkalıdır. Ahmet te Durmuş Efendi isminde birisinin parasını çalmıştır. Her iki davanın da suçluları af kanununun şümul dairesine dahil olduklarından muhakemeleri sabıkalarının sorulması için başka güne bırakılmıştır.

Beşinci Hukuk Mahkemesi de başladı

Halkevi Güzel Sanatlar şubesinin işgal etmekte bulunduğu Alay köşkünü yerleştirilmiş olan beşinci hukuk mahkemesi de dünden itibaren bilfiil işe başlamıştır. Köşkün müsamere salonunda teşekkül eden mahkeme heyeti dün 15 ten fazla nüfus davasına bakmış ve karara bağlamıştır. Mahkeme, dün, ayni zamanda bir de tedbiri ihtiyatî kararı vermiştir.

Adliye yangını tahkikatı

Adliye yangını tahkikatına devam edilmektedir. Maznunların tahliye talepleri reddedilmiştir. Tahkikat henüz istintak dairesindedir ve mahkemeye intikal etmemiştir.

Merkezlerdeki çalışmalar devam ediyor

Yanan ceza dosyalarının yeniden tesisi için polis merkezlerinde yapılan ilk tahkikata devam edilmektedir. Polis merkezlerinde yeniden başlanan bu tahkikatın miktarı beş yüzden fazladır. Her merkezde ayrı bir muavin, bir mahkeme kâtibi, bir de polis memuru münhasıran bu işle meşgul olmaktadır. Faaliyetin bir haftaya kadar bitirilmesine çalışılmaktadır.

İcra dairelerinin faaliyeti

Tophanedeki Askerî Sanayi mektebine yerleştirilen icra dairelerinde tesisat yapılmasına devam edilmektedir. İcra dairesi faaliyete geçmişse de henüz pek müstacel olan işlere bakmaktadır. Haciz, müzayede, mürafaa ve saire gibi muamelelere henüz başlanılmamıştır. Cumartesi gününden itibaren umumî şekilde muamelâtın tedvirine başlanacaktır. Ashabımesalih için bekleme yerleri yapılacaktır. İcra memurları dünden itibaren yeni icra dairesine giderek dairelerinin işlerine bizzat nezaret etmeğe ev icap eden emirleri vermeğe başlamışlardır.

Maarifte

Tetkik bitti

Liselerde talebe izdihamı var

Bir müddetten beri şehrimizde lise ve ortamektep binaları hakkında tetkikat yapan Maarif Vekâleti müfettişlerinden mürekkep komisyon mesaisini bitirmiş ve netice hakkında Maarif eVkâletile temas etmek üzere komisyon azası Ankaraya gitmiştir. Bu sene mektepler çok kalabalık olduğundan yeni binalar bulunması ve bir kısım mekteplerin ikiye ayrılması kararını Maarif Vekâleti verecektir. Bu kararın şimdi mi, yoksa önümüzdeki sene mi verileceği belli değildir.

Fazilet mükâfatı için 4 namzet

İlk tedrisat muallimlerinden fazilet mükâfatına lâyık olanlar bu sene seçilmiştir. Yalnız, bu sene muhtelif mekteplerden dört muallim seçilmiştir. Bu muallimlerin isimleri ve sicilleri Maarif Vekâletine bildirilmiştir. Vekâlet bu dört muallimden birini tercih edecektir.

33 yeni muallim

Maarif Vekâleti, İstanbul Maarif Müdürlüğü emrine yeniden 33 muallim vermiştir. Bu muallimler münhal oldukça şehir ve köy mekteplerine tayin edilecektir. Bunlardan bir kısmı tayin edilmiştir.

Başmuallimlerin içtimaı

Muallim kütüphaneleri bulunan ilkmekteplerin başmuallimleri dün sabah Maarif Müdürlüğünde Maarif Müdür muavini Hıfzırrahman Raşit Beyin riyasetinde bir içtima yapmışlardır. Bu içtimada 26 ilkmektepte mevcut olan muallim kütüphanelerinin daha faal bir şekle getirilmesi görüşülmüştür.

Yeni sene maarif bütçesi

İstanbul Maarif Müdürlüğü yeni sene bütçesini ihzar ederek belediyeye vermiştir. Yeni bütçe iki milyon iki yüz bin liradır. Bu seneye nazaran 40 yeni muallim için tahsisat istenmektedir. Bu muallimler gelecek sene açılacak yeni mekteplere tayin edileceklerdir.

Türk maarifini tetkik için

Mançester Üniversitesi profesörlerinden Mister Stalley Briand yarın İngiltereden şehrimize gelecektir. Profesör İstanbulda Türk maarif hayatı hakkında bazı tetkikat yapacaktır. Bu münasebetle şehrimizdeki bazı liseleri, muallim mekteplerini ve köy mekteplerini gezecektir.

Köylerde ilkmektep yapılıyor

İstanbul köylerinde yeniden ilkmektep binası inşa etmek için tahsisat bitmiştir. Mülhak kazalarda kaymakamlıkların teşvikile köylülerin birer ilkmektep binası inşa etmeleri için bir tamim yapılmıştır. Bu hususta birinciliği Yalova Kaymakamı almıştır. Kaza dahilinde bir çok köylerde köylüler kendi vesaitlerile Maarif Müdürlüğünün verdiği plân dairesinde binalar yapmağa başlamışlardır. Son olarak Hacı Mehmet ve Kadıçiftliğinde birer ilkmektep binası yapılmağa başlanmıştır.

Pr. M. Malche

Mezunen memleketi olan İsviçrede bulunan Maarif Vekâleti müşaviri Profesör M. Malche, İstanbula avdetini, bir müddet için tehir etmiştir. Profesör M. Malche bir kânunusanide İstanbula gelecektir.

Asistanların imtihanları yapıldı

Üniversite Dişçi mektebine alınacak asistanların imtihanları dün öğleden sonra saat 15 te yapılmıştır. İmtihana 17 kişi girmiştir. Netice henüz belli değildir.

Teşrihhane binası tesellüm edilmedi

Üniversite binası arkasında yeni inşa edilen teşrihhane binasına ait Maarif Vekâleti mimarî bürosunun tetkikatı devam etmektedir. Bina henüz vekâlet tarafından tesellüm edilmemiştir. Bir ay sonra bütün inşaat bitecek ondan sonra tesellüm muamelesi yapılacaktır.

Simsarlar daireye sokulmuyor

İktısat Vekâletinden gelen bir emir üzerine, Deniz Ticaret Müdürü Müfit Necdet Bey, dünden itibaren iş sahipleri namına muamele takip eden simsarların, hattâ vekâletnameleri olsa bile daireye girmelerini ve iş takip etmelerini menetmiştir. Bu emrin verilmesinde, iş takip edenlerden bazılarının yolsuz hareketleri görülmesi saik olduğu anlaşılmaktadır.

Yugoslavya kralının yıldönümü

Dün, Yugoslav kralı Alexandre Hazretlerinin 45 inci doğum yılı olmak münasebetile Yugoslavyanın her tarafında büyük tezahürat yapılmıştır. Kral hazretlerinin doğum yıldönümü Ankarada ve Şehrimizdeki Yugoslav tebaası tarafından da kutlulanmıştır.

Şehrimiz Yugoslav konsoloshanesinde bu münasebetle bir resmi kabul yapılmış ve Yugoslav kolonisinin tebrikâtı kabul edilmiştir.

FIKRA

Dedelerimizin hatasını tekrar etmiyelim

Malûm olan son Adliye yangınından sonra Adliyenin yeniden teessüsü etrafında muhtelif rivayetler ve fikirler mevcuttur. Muhakkak olan nokta, bütün bunların şimdilik bir tahminden ileri geçemediğidir.

İstanbulda bir Adliye sarayı tesis etmek için Temyiz mahkemesi inşa tahsisatı mevkuf tutularak omu buraya sarfedilecek, yoksa şehrimizde bir başka bina tahliye edilerek adliye mi oraya yerleştirilecek. Bu mesele kestirme bir surette en kısa bir zamanda halledilmelidir.

Biz, Türk hâkimlerinin ahvalin zaruretinden mütevellit te olsa bugünkü dağınık ve perişan vaziyetlerinin devamına, öteye beriye yerleştirilmelerine asla müsamaha edemeyiz.

Biz şehrimizde bir Adliye sarayı değil; fakat bir Vilâyet sarayının lüzum ve vücuduna kat'iyetle kani olduğumuz ve işlerin sürüncemeden kurtarılması ve halkın fuzulî zaman ve para kaybetmemesi için bütün devlet müessesatını ayni çatı altında teksif etmenin, sadece muvafık ve doğru değil, hattâ kârlı olacağı mütaleasını bir kaç gün evvelki yazımızda ileri sürmüştük. Bu kanaatimizi hâlâ muhafaza etmekteyiz.

İstanbul şehrindeki devlet müessesatını çatısı altında toplu bir halde bulunduracak eski binalar gibi hantal değil, fakat modern bir binanın bugünkü inşa malzemesi ve işçi ücretlerindeki tenezzül karşısında yarım milyonla teessüsü kabil olduğuna eminiz!

Hâlen şehrimizde mevcut devlet müesseselerin bazıları heybet ve kelle kulak itibarile gemi arslanından farkı yoktur. Geçenlerde vilâyete bir işim düşmüştü. Girdiğim kalem, ferah ferah ve geniş geniş 15 masayı mükemmelen istiaba kâfi iken koca oda 4 masadan ibaretti.

Adliye sarayı denilen bina azmanı da öyle değil mi idi? Mimarının küçük tertip bir tayyarenin uçmasına müsait olan o yüksek tavanları binaya heybet vermek maksadile yapmış olması çok muhtemeldir. Halbuki o tavanların irtifaı dahilinde bir katta pek âlâ iki kat inşası kabildi; fakat o vakitki inşa tarzında konfordan fazla binayı gösterişle yapmak daiyesi, para bolluğu, kalfa ucuzluğu, Adliye sarayı gibi mimarî bir acibeyi meydana getirmiştir.

Maamafih, bütün bunlar maziye karışmıştır. Bugün yeni bir bina yapmak zaruretile karşı karşıya ve yüz yüze bulunuyoruz.

Yeni yapılacak ve İstanbuldaki müteferrik devlet müessesatını içine alabilecek bina için en güzel mevkiin — merkezî vaziyeti de olması itibarile. — İstanbul Vilâyet arsası olduğu muhakkaktır. Adliye sarayının bulunduğu yanık arsada bir adliye sarayı tesisi şuurî hataların en büyüğüdür. Adliye sarayı, Ayasofyanın yanına dikilmiş fena bir dıvar vaziyetinde idi. Bugün o dıvar yıkılmıştır. Dedelerimizin gafletine düşerek o dıvarı tekrar örmeğe kalkmak mazide işlenen bir hatayı tekrar etmektir. Bundan kat'iyyen çekinmek lâzımdır.

Millî bir servet olması itibarile yanması kat'iyen arzu olunmamakla beraber bugün orasının enkaz haline gelmesi karşısında yapılasak şey, mümkün olduğu kadar süratle orasını temizletmek ve güzel bir park vücuda getirerek Ayasofyayı meydana çıkarmaktır.

Salâhaddin ENİS

Gazi Hz. nin fotografileri

Risicümhur hazretlerinin, cümhuriyetin önüncu yıldönümü münasebetile İstanbul Halk Fırkasına ve Halkevine hediye buyurdukları fotoğrafların çerçeveleri ikmal edilmek üzeredir.

Perşembe günü Halkevinde bir merasim yapılacak ve bir çay ziyafeti verilerek Gazi hazretlerinin fotoğrafları içtima salonundaki riyaset kürsüsünün üstüne talik edilecektir. Fırka merkezi binasına talik edilecek fooğrafın da çerçevesi ikmal edilmek üzeredir.

Adaları güzelleştirmek için

Adaları Güzelleştirme Cemiyetinin 20 bin lira kadar parası birikmiştir.

Bu para ile Yorgoluda asrî bir otel deniz hamamları, adaların muhtelif yerlerinde asrî eğlence ve istirahat mahalleri vücuda getirilmesi düşünülmektedir.

Fırtına dindi

Gelen malûmata göre Karadenizdeki fırtına sükûnet bulmuştur. Bu fırtınanın yegâne kazası Köstence civarında 7000 tonluk bir liman vapurunun karaya düşerek kazaya uğramasıdır.

Lanina tahlisiyesi bu vapuru kurtarmak için dün hareket etmiştir.

İktısadî bahisler

Şimendiferin iktısadî büyük kıymeti

II

Şimendiferin nakliyeyi ucuzlatma siyle, kıymetlerinin azlığı yüzünden evvelce nakliyata elverişli olmıyan bir çok mallar artık nakledilebilmek tedir. Pek tabiidir ki, her malın nakliye masarifi hususunda tahammül edebileceği bir had vardır. Şayet bu masraf malın aslî kıymetini geçerse, nakliyat elverişli olmaz. Eskiden dahildeki nakliyat yalnız yollar tarikiyle icra edilirken, çok pahalıya mal olduğundan bir çok elzem maddeler nakledilemezdi. Bunların en mühimlerinin başında kömür, demir, kereste, buğday, inşaat malzemeleri, ve bilumum mensucat ham maddeleri geldiğine nazaran iktısadî hayatımızda oynadıkları rolleri birer birer düşünürsek o vakit bir memlekete şimendiferin ne kadar elzem olduğunu takdir ederiz.

Bugünkü modern sanayi, cihanın her tarafında deniz ve demiryolu civarına yerleşmiştir. Çünkü bu suretle lüzumlu olan istihsal maddelerini hem ucuza mal edebiliyoruz, hem de mamûlâtının sürümünü temin etmiş oluyoruz.

Bu iki menfaati elde ettikten sonra, sanayi, artık fazla masraflı olan "sipariş üzerine işlemek" usulünü terkediyor, kütle istihsalâtına geçiyor ve böylece gitgide büyük sanayi şekline giriyor.

Eskiden, - şimendiferin olmadığı zamanda - her müstahsil, mamûlâtının sürümünde yalnız civarının istihlâkâtına bağlı idi. Şimdi ise istihsalâtını hem memleket dahilinde, hem de bilumum dünya piyasalarına satabileceğinden ayni mıntakaya bir çok müstahsiller yanyana dahi yerleşebiliyorlar.

İşte ancak bu suretle memleket iktısadiyatında çok kıymeti olan büyük sanayi merkezleri vücuda geliyor. Sonra bu merkezlerden uzak, yaşama ve terakkiler yalnız tabiat unsurlarına bağlı olan büyük müesseseler yine şimendifer sayesinde tesis edilebiliyor.

Bir memleketin sanyiinin yükselinde sermaye meselesinden, fabrikalarının bulunduğu müsait mevkilerden sonra iştetilen en son sistem makineerle beraber bir de mütehassıs işçi hityacı gelir. Tecrübeli işçiler ise en fazla sanayi merkezlerini teşkil eden büyük şehirlerde bulunurlar. Bu gün kü iktısadî inkişafın semerelerinden birini teşkil eden bu büyük şehirlerin kuruluşunu gene şimendifer teshil ettiği gibi, bunları besliyen gene odur. Bir kere dahilde bulunan asrî ve büyük bir şehrin bir günlük istihlâkâtını gözümüzün önüne getirelim. Bu kadar büyük ihtiyacı şimendiferden maada acaba hangi vesait karşılayabilir? Evvelâ şimendifer şehir halkının mübrem ihtiyacı olan yenilecek, giyilecek, teshin ve inşaatta kullanılacak bilûmum maddelerin kısmı azamını taşır. Bunlardan maada büyük şehirlerin muazzam istihsalâtını husule getirecek olan ham, yardımcı ve nim mamul maddeleri nakleder. Üstelik bir de bütün bu maddelerden işlenen ve harice satılan mamulâtı sevkeder.

Evvelce nakliyattaki müşkûlât yüzünden yerinde bol ve ucuz olan mahsul ihtiyaç mahallerine bir türlü sevkedilemezdi. Hattâ bir mıntakada açlık ve kıtlık olduğu zamanlarda bile, ayni memleketin diğer mıntakalarında mahsul çürüse dahi bolluktan istifade edilemezdi. Şu halde her mıntaka münferit bir halde ancak kendi yetiştirebileceği mahsule tabi idi. Bu suretle ayni memleket dahilinde, ayni cinste olsa malların fiatlarında da büyük farklar olurdu. Fakat şimendifer dolayısiyle alıcılar arzu eyledikleri yerlerden mübayaatta bulunabileceklerinden, fiatlerde kolaylıkla müvazene hâsıl oluyor.

Ziraat, sanayi, ve münakalât dünya rabıtasını teşkil eder. Şimendifer ise nakliye vasıtalarının en başında gelir. Çelik ağlarla memleketimizi örmeğe muvaffak olan kudretli hükûmetimizin yüksek icraatının öz vatanımıza yeni bir hediyesi olan Ulukışla - Kayseri hattının kıymeti çok büyüktür. Zira bu hat Kayseri - Samsun demiryolu ile beraber Kara ve Akdenizlerini birbirine en kısa bir tarikle raptettiği gibi, memleketimizin bir çok iktısadî merkezlerini de gitgide yekdiğerine bağlıyan ve daha bağlıyacak olan balıkağı şeklindeki cesim şebekenin Garp cihetini tamamlamış oluyor.

Kumaş Sanayici
Dipl. Kfm. Hayri Süreyya

RADYO

Bugünkü Program

ISTANBUL:
17,30 Gramofon.
18 Fransızca ders (İlerlemiş olanlara)
18,30 Aliye Esat Hanım tarafından konferans.
19,30 Ahmet Şükrü Bey tarafından konferans.
21,30 Bedayii Musiki Hey'eti.
21 Gramofon.
21,30 Kemal Niyazi Bey ve arkadaşları.

ANKARA.
12,30 - 13,30: Gramofon. 18: Alaturka saz. 18,45: Dans musikisi. 19,20: Alaturka saz. 20: Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
17 Piyano parçaları, 17,40 Müsahabe, 18 Keman konseri piyano refakatile, 18,30 Hafif şarkılar, Ziraî müsahabe, 19,05 Müsahabe, 19,20 Askeri neşriyat, 19,45 Plâk operet, 20 Muhtelif müsahabeler, 21,05 Senfonik akşam konseri, 22,05 Müsaahbe, 22,15 Olaf Trigvason isimli musikili piyes Grieg'in musikisi, 23,05 Oase Dansinginden naklen, dans musikisi, müsahabe, Dans musikisinin devamı.

BUDAPEŞTE 550 m.
14,30 Maudits Salon takımı, 17 Kadın saatı, 18 Polydor plâkları, müsahabe, 19,30 Saletron kilisesinden naklen ruhî musiki, 20,35, Budapeşte operasından naklen üç perdelik Tenor ismindeki Dohnanyi'nin eserlerinden opera temsili, müteakiben dans musikisi.

VİYANA 518 m.
18,25 Piyano musikisi, 19 güzel san'atlar hayatına dair, 19,20 kitaplar, 19,25 İngl. ders, 19,55 Büyük operadan naklen Richard Vagner'in Tannhaeuser Tanhoyzer operası temsili istirahatlerde müsahabeler, 24 Dans plâkları.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA - TRİYESTE.
18,10 Bando muzika, haberler, 20,30 plâk, haberler, 21 plâk haberler, 21,40 Oda musikisi piyano-Keman, 23,30 Bando orkestra tarafından dans musikisi.

PRAG 488 m.
17 Konser, çocuk neşriyatı, 18,15 plâk, 18,35 Ders, 18,50 Plâk 19,05 Ziraî neşriyat. 19,20 Amele neşriyatı, 19,25 Almanca neşriyat 20,05 Haberler, 21,05 Samson ile Dalila, operası, 22,05 Müsahabe, 23,35 Son haberler, 23,55 Almanca haberler.

ROMA - NAPOLİ - BARİ.
18,30 Piyano konseri, 20,0 Plâk3, haberler, plâk, 21,40 Hafif musiki, 23 Oda musikisi, Müteakiben dans musikisi.

BÜKREŞ 394 m.
13 Borsa haberleri, plâk, 14,15 plâk, 18 radyo orkestrası, 19,05 haberler, 19,20 Radyo orkestrası, 20 Üniversite radyosu, 20,20 Plâk. 20,45 Konferans, 21,05 Sarvas Karteti oda musikisi, 21,35 Konferans 21,45 Madam Silve Secoşanu Humita tarafından şarkılar Mozart, Brahms, Belibes, 22,15 Melle İlly Vechsler tarafından piyano konseri, 22,45 Haberler, 23 Dinino orkestrası Romen musikisi.

BRESLAU 325 m.
17 Hafif musiki, 18,30 Eczacılara mahsus neşriyat, 18,50 Küçük piyano konseri Brahms Reger, 19,10 Ziraî musahabe, 19,30 Aktüalite, 19,50 Ertesi günün programı, 20 Millî neşriyat: Deniz üzerinde bulut isimli musikili temsil, 21,10 Avusturya isimli neşriyat, 21,30 Kabare ve dans neşriyatı, 23.20 Son haberler, 24 Münih'ten Gece musikisi.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş aranıyor

Büyük Bakkaliye kooperatiflerin de çalıştım. Mükemmel tezgâhtarım Ehven şeraitle çalışır ve istenildiği kadar nakdî kefil veririm. Milliyette (M. F.) rumuzuna mektupla müracaat.

* * *

Yemek dahil olmak üzere sekiz lira aylıkla hademe, garsonluk gibi vazifeler arayorum. Beşiktaş Zevki Hayat kıraathanesinde Naim

KULAK MİSAFİRİ

Kadınlarla başa çıkmak kolay mı?

Almanyadaki "Nazi,,lerin Yahudi düşmanlığından söz açılmıştı İçimizde bulunan bir Yahudi ahbaba takıldık:

— Şükret ki, Almanyada değilsin!

Yüzümüze baktı:

— Almanyada olsam ne lâzımgelirdi?

— Ne lâzımgeldiğini bilmem ama Hitler oradaki Yahudilere duman attırıyor..

Omuzlarını kaldırdı:

— Hitler, Yahudilere bir şey yapamaz!

— Daha ne yapsın yahu.. Dedik, baksana, şimdi de hepinizi hadım etmeğe kalkıştı..

Kıs kıs güldü:

— İsterim ki bu işi yapsın?

— Ya.. Hadım olmak hoşunuzamı gidiyor?

Bana doğrudan doğruya cevap vermiyerek sordu:

— Hadım olanda erkeklik kalır mı?

— Kalmaz!

— Öyleyse, Almanyada ne kadar Yahudi varsa hepsi kadın olacak.. Oh, ne güzel!..

— Bunun güzelliği neresinde?

Başını salladı:

— Yahudiler, erkekken Hitler nasıl olsa eziyordu. Hepsi kadın olunca, pusulayı şaşırmazsa ben de buradayım. Kadınlarla şeytan başa çıkamamış. Hitler nasıl başa çıkacak?

M. SALAHADDİN

Hilâliahmer balosu

Hilâliahmer balosu 21 kânunuevvel 1933 perşembe günü akşamı Perapalas salonlarında verilecektir. Güzide bir aile mecmaı olan işbu baloya iştirakle bu hayirperver cemiyete muavenet ve müzaherette bulunulması muteber ahalimizden beklenilmektedir.

Yeni neşriyat

Sıhhî öğütler

Doktor kimyager Şükrü Paşa tarafından gazetemizde "Sıhhî Öğütler,, başlığı altında neşredilen fıkralar bir cilt halinde toplanmış ve kitap olarak çıkarılmıştır. Sıhhatli bir vücudün muhtaç olduğu bütün bilgileri kısa kısa izah eden fıkralardan mürekkep ve herkes için faydalı olan bu kitabı karilerimize tavsiye ederiz.

Varlık

Her nüshasında daha güzelleşen bu edebiyat ve fikir mecmuasının 11 inci nüshası da çıkmıştır. Ruşen Eşref ve Yakup Kadri Beylerin nefis yazılarını ve Halit Ziya Beyin bir küçük hikâyesini ihtiva eden bu nüshada Abdülhak Şinasi, Nahit Sırrı, Yaşar Nabi, Abdullah Ziya Beylerin makaleleri, Cevdet Kudret, Sabri Esat Beylerin şiirleri vardır. Okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

Yolların sesi

"Yolların Sesi,, mecmuasının 14 üncü sayısı çıkmıştır.

Konservatuvar neşriyatı hakkında tenkitleri ve Cenap Şahabettin, Mahmut Ragıp, Fazıl Mahmut, M. Şakir, Tahir Nejat Beylerin yazıları vardır.

Difteri

Kulak, boğaz ve burun mütehassısı Nejat Mazlum Bey tarafından difteri (kuşpalazı) hakkında tıbbî bir eser neşredilmiştir. Nefis bir surette ve resimli olarak tabedilmiş olan bu eseri karilerimize tavsiye ederiz.

Tayyare marşı

Tayyare Cemiyeti İstanbul şubesi müdürü Hasan Fehmi Bey gençlik arasında tayyarecilik heveslerini arttırmak, ayni zamanda da bir tayyare marşının yokluğunu gidermek için bir marş yazmıştır. Bu marş konservatuvar tarafından bütün bestekârlara tamim edilmiştir. Bestekârlar tarafından hazırlanacak olan bir bestenin tercihinden sonra marş tamim edilecektir. Hasan Fehmi Beyin hazırladığı marş şudur:

YÜKSEL

Ey Türk genci, kanatlan!
Havalarda dalgalan!
Çünkü bak, hiç durmadan
Kanatlanıyor cihan!..
Ay yıldız diyarına
Ulaşsın şanlı adın!
Gökyüzüne yaraşır
Ay yıldızlı kanadın!..
Motörünün sesile
Yüce dağlar inlesin!
Türkün zafer marşını
Yıldırımlar dinlesin!..
Yükseklerde hep dolaş!
Uzak ufukları aş!
Ulu Gazi rehberin;
Durma yüksel arkadaş!

Karî şikâyetleri

Üsküdarlılar ekmek bulamıyor

Bir okuyucumuz yazıyor:

Şu birkaç gündür Üsküdar ahalisi harbi umumide ekmek tedarikinde maruz kaldıkları müşkülâtı tekrar görmekle elim bir vaziyet içinde bulunuyorlar. Bunun sebebi ahalinin ihtiyacını nazarı itibara alınmadan üç fırının birden kapatılmasıdır. Bu yüzden diğer fırınlar kâfi mikdarda ekmek imaline imkân bulamadıkları cihetle geceleri birçok kimseler, dullar, çocuklu hanımlar fırınların önlerinde ekmek tedarik etmek için titreyerek bekleşmektedir. Bu hal her nedense kimsenin nazarı dikkatini celbetmiyor. Ahalinin bu ıztırabına, çektiği müşkülâta hiç kimse ehemmiyet vermiyor. Alâkadarların nazarı dikkatini celbe delâlet buyurunuz. Ahalinin şu kış mevsiminde geç vakitlere kadar ekmek tedariki için sokaklarda dolaşmalarının şayanı terciz bir hareket olmadığını elbette takdir edersiniz. Bendeniz gibi birçok kimseler İstanbuldan ekmek tedarikine mecbur olurlar. Herhalde buna bir nihayet verilmesi lâzım geliyor. Eğer fırıncıların tecziyesi icap ediyorsa bunu yapmak pekâlâ kabildi. Üsküdar ahalisi şu günlerde cidden muavenet ve merhamete mühtaçtırlar.

dar ahalisinden: İsmail Nedim

Tramvayların hali

7 kânunuevvel 933 perşembe günü akşamı takriben beşi çeyrek geçe Beyazıtta, "Tevekkül" tevakkuf mahallinde inmek üzere, Topkapı tramvay arabasına rakip oldum. Bulabildiğim yer, alelekser vaki olduğu gibi, sahanlıkta küçük bir boşluk idi. Oraya sıkıştım. Ancak, ara tevakkuf mevkilerinde yağmur altında bekliyen halkın da bize iltihak eyliyeceğini ve gerçi bu suretle büyük bir rahatsızlık içinde yolculuk devam edebilecek ise de mahalli maksuda arabadan pek kolay inilemiyeceğini düşünemedim... Nihayet tahminim çıktı ve gayet pis temaslardan tahaffuz şöyle dursun, âdeta nesef alamıyacak bir halde "Tevekkül" e geldik. Fakat arabadan inmek mümkün mü? Sağa, sola yol vermeleri için, biraz rica ve niyazda bulundum. Olmadı. İlerdeki mevkilerden her hangi birine kadar gidip te oradan dönmeyi de hatırladım. Lâkin buna da vaktim müsaade etmiyordu. Artık nezaketi şöyle bir tarafa bırakarak zorla inmeğe çalıştım ve muvaffak ta oldum. Şu kadar ki, o esnada sol kolumda takılı duran bastonumu arabada yolcular arasında terke mecbur kaldım. Bunun büyük bir ehemmiyeti yok. Yalnız tramvay arabalarında, 18 kişi oturacak, yedi kişi sahanlıklarda, üç kişi de araba içinde ayakta duracak diye levhalar asılı olduğu halde hiç bir tarafça buna dikkat ve riayet edilmemesinin çok ehemmiyeti var:

Tramvay şirketine imtiyaz verildiği zaman hiç şüphe yok ki, halkı ne şerait tahtında naklederceğine dair ahkâm da vazedildi. Şirket buna riayete neden mecbur tutulmıyor?...

Şayet şirket bu taahhüt ve mecburiyetini, yine şartname mucibince kendisine bahşolunup ta icra edilmiyen her hangi bir hak dolayısile ifa etmiyorsa acaba bugünkü nakliyat tarzının, parasile seyahat edenlere ruhen, cismen ve malen verilebileceği küçük ve büyük zararları halka ne ile telâfi ettirmelidir?

Karilerinizden
HASAN

ÇILDIRTAN DUDAKLAR
LİLİAN HARVEY'in Amerikada çevrilen ilk filmi
Kralın otomobilinde görülen bir genç kızın romantik komedisi, âşıkane güzel bir entrika, güzel bir musiki ve nefis şarkılar.
Bu çarşamba akşamından itibaren gala olarak [11157]
ARTİSTİK SİNEMASINDA

Sevenlere, sevilenlere ve aşkı, onun hasretini, zevk ve heyecanını tanıyanlara ittihaf edilen en büyük film
AŞK FIRTINASI
oynıyanlar:
GARRY COOPER - HELEN HAYES
bu güzellikte bir filme senede bir defa tesadüf edilebilir
Fransızca sözlü Paramount filmidir
ÇARŞAMBA..... MELEK .....SİNEMASINDA

Kongre

C. H. F. Hoca Paşa Semt ocağından:

Ocağımızın senelik toplantısı 18 - 12 - 1933 Pazartesi günü saat 18 de Ankara caddesi No. 57 fırka nahiye merkezinde yapılacağından ocak arkadaşlarının gelmeleri rica olunur.

Kongre

Hukuk talebesi Cemiyetinden:

Cemiyetimizin senelik kongresi 20 - 12 - 933 çarşamba günü saat 14 te Halkevinde toplanacaktır. Aza arkadaşlarımızın gelmeleri lüzumu ehemmiyetle ilân olunur.

Konferans

Kasımpaşa spor birliğinden:

17-12-933 pazartesi gecesi saat 20 de birliğimiz salonunda Roma üniversitesinden M. Sadi Bey "Millî İktısat ve Tasarruf" mevzulu bir konferans verecektir. Herkes gelebilir.

Suadiye imar birliği

İstanbulun en güzel yazlık mahali Suadiyedir. Elektrik, su, gaz asfalt yol plâj gibi asrî ihtiyaçların en mühimlerine malik olan Suadiye bilhassa yazın dikkati celpetmeğe başlamış İstanbul halkının en çok rağbet ettiği bir mıntıka olmuştur.

Alâkanın bu şiddetli tezahürünü memnuniyetle müşahede eden fırka ocak heyeti her sene büyümekte olan Suadiyeyi halka daha çok sevdirmek ziyaretcilere müfit olmak için inşaata yardım etmek, kiracılara en azamî teshilât göstermek, eczahane, mektep, posta gibi umumî ve sıhhî tesisatın yapılmasına çalışmak gibi faydalı mesaide bulunmak üzere (Suadiye İmâr Birliği) namile bir teşekkül vücude getirilmesine ve lâzımgelen nizamnameyi ihzar için ocak reisi Vecdi Beyin riyasetinde İştampel Paşa, Hüseyin Behcet, Salim ve Muammer beylerden mürekkep bir heyet seçmiştir. Bu heyet onbeş gün zarfında mesaisini itmam ettikten sonra birliğin resmi teşekkülü için lâzımgelen teşebbüsatta bulunacaktır. Memleket için hayırlı olan bu teşebüsü memnuniyetle kayt ederiz.

TÜRK SİNEMASINDA
dün gece binlerce halkın takdirine mazhar olan
42nci SOKAK
filmini herkes görmelidir.
Şimdiye kadar misli görülmemiş bir hârikadır.

Bu akşam ve yarın akşam saat 21,30 da
FRANSIZ TİYATROSUNDA
VİYANA OPERET HEYETİNİN
GALALARI
BEYAZ BEYGİR OTELİ
(L'Auberge du Cheval Blanc)
en mükemmel revü - müzikal opereti.
En şen, en cazip ve en güzel musiki.
Fantastik mizansen - şayanı hayret ziya oyunları 100 kişi sahnede - 700 muhtelif kostüm - 55 yeni dekor.
* * *
Viyana operet trupu tarafından bu akşam temsil edilecek olan "Beyaz Beygir Oteli" ismindeki eser bir yanlıklık neticesi olarak (Sarı Zeybek) ismi altında tercüme edilmiştir. Nevyorkta, Tokyoda, Pekinde, Viyanda, Romada, ve Berlinde büyük bir muvaffakıyetle temsil edilmiş olan "Beyaz Beygir Oteli" ismindeki operetin geçen sene İstanbul Şehir tiyatrosunda temsil edilen (Sarı Zeybek) isimli oyunla hiç bir alâkası yoktur.

İSTANBUL BELEDİYESİ
TİYATROSU
Birinci defa olarak yarınki salı günü akşamı saat 21 de
LUKUS HAYAT
Büyük opereti
Yazan: Ekrem ve Cemal Reşit
Umuma

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Milliyet'in edebî romanı: 74

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

Şefkatine, babalığına inandığım bu adam artık saadetime elle tutacak kadar yaklaştığım bir anda karşıma bir düşman gibi çıktı. Artık onun hiç bir hareketine emniyetim kalmadı.

— Rica ederim Reşit Bey, dedim. Bugün çektiğim ıstırabı kâfi görün. Eğer bana son bir iylik etmek isterseniz beni yalnız bırakın.

Ne ifrit, ne hilekâr adam yarabbi.

Şimdi dünyanın en temiz yürekli, en şefkatli bir adamı gibi... Sesinde öyle bir tatlılık, hareketlerinde öyle bir babalık var ki! Eğer inanmak imkânı olsa..

Bileklerimi oğmağa çalışarak cevap verdi:

— Her şeyden evvel sıhhatini düşünmek lâzım. Sinirlenecek hiç bir şey yok.. Bir kere oldu, ben de üzüldüm. Emin ol senden fazla üzüldüm. Çünkü seni bu halde görmek istemezdim. Fakat ne yapmalı ki vaziyeti kabul etmek lâzım. İnanmanı isterim ki yarım saattenberi Adada motör aratıyorum. Şayet İstanbuldan bir motör gelecek olursa derhal haber verecekler. Olmadığı takdirde üzülmeğe lüzum yok. Yarın ilk vapurla gideriz. Şimdi bir şey düşünme. Burada biraz yemek yeriz. Sonra odana çıkar, yatarsın.

— Ben hiç bir şey istemiyorum. Ne yemek, ne içmek. Eğer mümkünse bana odamı göstersinler, yatacağım.

— Şimdi, yalnız gıdasız kalman doğru değil. Hafif bir yemekten bir şey çıkmaz. Salona geçmeğe de lüzum yok. Söylerim buraya getirsinler.

İsrar etti.. Garsonu çağırdı. Yemek söyledi, dikkat ettim. İçki ismi vermedi.

Konuşmak, hattâ yüz yüze gelmek istemiyorum. Orada elime geçen eski bir gazeteyi aldım. Hiç bir satırını anlamadan okudum. Reşit Bey mütemadiyen sigara içti.

Yemek geldiği zaman garsonun yanında münasebetsizlik etmemek İçin masaya oturdum. Hiç konuşmuyoruz. Çünkü ne söylese cevap vermeğe dilim varmıyor.

Saat ona geliyordu ki garson odamın hazır olduğunu haber verdi. Yukarı çıkarken Reşit Bey:

— Bir kere ben de göreyim, dedi. Sabah güneşi gören bir oda olsaydı.

Garson ikinci katta karşıya gelen bir odanın kapısını açtı ve çekildi.

İçeri girdim.

Odada iki karyola vardı.

Reşit Beyin yüzüne baktım. Gülümsedi:

— Garson yanlış anlamış olacak. Bir yataklı iki oda söylemiştim. O iki yataklı bir oda anlamış.

— O halde söyleyin, tashih etsinler.

Reşit Bey kapıyı çekti, gitti.

On dakika kadar bekledim. Bu her şeyi iğrenç görünen, yabancı kokulu otel odasında geçireceğim uzun geceyi düşünüyordum. Reşit Bey geldi.

— Çok garip, dedi. Başka hiç oda yok. Maamafih, sen rahatsız olma, ben başka otele giderim. Nasıl burası pek fena değil.. Yataklar temiz değil mi?

Dudaklarımı büktüm:

— Ehemmiyeti yok. Bir gece nasıl olsa geçer. İlk vapur kaçta demiştiniz.

Altı buçukta.. Demek bu kadar acele kaçmak istiyorsun.

— Tabiî..

— Neden?

— İnsan arzusuna aykırı olarak, aldatılarak geldiği yerde bir dakika bile durmak istemez.

— Yarın İstanbulda ne işin var.

— Rica ederim Beyefendi, bunlarla artık meşgul olmıyalım. Yorgun olduğumu biliyorsunuz. Müsaade ederseniz yatayım.

Gözlerinde gene o garip parıltılar belirdi. Bana doğru bir iki adım yaklaştı. Geri çekilmek istedim, ellerimi tuttu. Dişleri kilitlenmiş gibi, vahşi bir sesle homurdandı:

— Çiçek, Çiçek, seni bırakmam. Benim olacaksın!

Ellerimi çekmek, kurtulmak istedim. Bu defa olanca kuvvetile üzerime atıldı. Belimden yakaladı, ispirto kokulu nefeslerini yüzümde hissediyordum.

— Benim olacaksın, diyorum. Bu gece ve bundan sonra her gece..

Hırsımdan gözlerim kararmıştı. Olanca kuvvetimle kendimi geriye çektim. Belimde halkalanan elleri demir kesilmişti. Gözleri kudurmuş aç bir kedi gibi parlıyordu. Kurtulamıyacağımı anladım. Bir yere tutunup kuvvet almadıkça bu çenberi koparamıyacaktık. Bu defa ileriye doğru atıldım, beklemediği bu ters hareket onu sendeletti. Başı karyolanın topuzuna çarptı ve ben yan demiri tutabildim. Biribirini öldürmeğe karar veren iki sarhoş gibi boğuşuyorduk. Yakaladığım karyola demirini bütün kuvvetimle çektim. Karyola yerinden oynadı ve büyük bir gürültü ile yanındaki gece dolabını, üstündeki abajorlu lâmbayı, sürahiyi yere devirdi.

Bu gürültü, onun kollarını gevşetti. Silkindim, iki adım geri fırladım ve yüzüne tükürür gibi haykırdım:

— Şerefsiz alçak, adam. Masumların hakkını da mahkemelerde böyle mi müdafaa ediyorsun. Baba şefkati ile görünüp canavar gibi insan eti yemek istiyen sefil adam.

Alıklaşmış, fakat gözlerinde hâlâ o teskin edilmemiş hırsın alevleri parladığı halde yüzüme bakıyordu.

Yere düşen çantamı kaptım ve bir deli gibi kapıya koştum. Arkamdan yetişti

Kapının tokmağını çevirmiştim. Yalvarıyordu:

— Allah aşkına Çiçek, çıkma, ben giderim.

Koluma yapışan elinden bir hamlede kurtuldum:

— Bırakınız. Haykırırım.

Ve yeni bir harekette bulunmasına meydan vermeden kapıdan fırladım.

Koridorda kimseler yoktu.

Merdivenleri inerken bir garson önüme çıktı. Yanımdan bir ok gibi sıyrılıp geçtim. Alt salonda bir kaçkişi oturuyordu. Kim olduklarına bile bakmadan caddeye çıktım.

Gecenin, mimoza ve karanfil kokan Ada gecesinin temiz havası ciğerlerimi yıkadı. İskeleye doğru hızlandım.

Arkamdan gelecekler, beni tutacaklar gibi korkuyordum.

Aklıma ilk gelen çare şu oldu. İskele meydanı kalabalıktı. Tesadüf ettiğim bir polise yaklaştım, dedim ki:

— Rica ederim memur efendi. Adaya bir aileyi ziyarete gelmiştim kalacaktım. Onlar İstanbula inmişler, son vapuru da kaçırdım, bana iyi, temiz bir otel tavsiye eder misiniz.

Memur beni süzdü.

(Bitmedi)

Tedbirler hazırlanıyor!

(Başı 1 inci sahifede)

tiği dairesinde kalmasına muvafakat etmiştir.

Fakat posta idaresinin bu bina dahilinde pinomatik tesisatı vardır. Bundan başka yeniden bina dahilinde bir çok tesisat ve tadilât vücuda getirilmiştir. Posta idaresi bunun için binanın adliyeye kısmen tahsisine itiraz etmekte, tamamının adliyeye verilmesini, buna mukabil de kendisine 200 - 300 bin lira tahsisat verilerek o civada yeni bir bina inşa ettirmesine müsaade olunmasını muvafık görmektedir. Şimdiki halde Ankarada bu esaslar üzerinde görüşülmektedir. Harbiye Mektebinin adliyeye tahsis edileceği rivayetini uyduran gazete İstanbul lisesinin Haydarpaşaya nakledilerek Düyunuumumiyenin yeni bazı ilâveler yapılarak adliyeye tahsis edileceğini de yazmaktadır. Fakat bu haber de uydurmadır. Ve hiç bir mektebin adliyeye tahsisi mevzuubahis değildir.

Bina meselesi ile C. H. F. İstanbul Vilâyet İdare Heyeti Reisi Cevdet Kerim Bey de alâkadar olmuştur. Cevdet Kerim Bey dün müddeiumumî Kenan ve Baro Reisi Halil Hilmi Beylerle görüşerek yangından sonraki adli vaziyet hakkında malûmat almıştır.

Adliyeye tahsisat

Adliye dairelerinin şimdi yerleştikleri muvakkat binalar dahilinde muntazaman faaliyette bulunabilmelerini teminen icap eden mobilyanın alınması için müddeiumumiliğe yeniden iki bin lira tahsisat verilmiştir. Müddeiumumilik bilhassa, sandalya, masa, mürekkep, kalem ve saire gibi malzeme mübayaa etmektedir.

Diğer taraftan levazım idaresi memurları da azamî gayret sarfile muhtelif mahkeme ve dairelere icap eden malzemeyi göndermektedir. Bütün levazım memurları vazifelerinden hiç ayrılmadan ve durmadan icap eden malzemeyi tedarik ve sevketmektedirler. Levazım memurlarından Meliha Hanım dairelere ve mahkemelere lâzım olan malzemenin listesini ve yapılan sevkiyatın muntazam bir defterini yapmaktadır.

Adliye dairesinin bir çok matbu evrakı basılmış olduğu halde matbaalarda bulunduğu için İstanbul adliyesinin yangındaki kırtasiye ziyanı pek azdır. Şimdi bunlar matbaalardan celbedilmekte, adliye dairelerine ve mahkemelere tevzi olunmaktadır.

Hafriyat ve kasaların vaziyeti

Dün de yazdığımız veçhile, yanan adliye sarayında, henüz hafriyat yapılamamıştır. Kasaların vaziyeti, içindeki senetlerin ve paraların yanıp yanmadığı henüz malûm değildir. Hafriyat yapılması için tetkikat yapan mühendis yanan binanın ara duvarlarının yıkılmasını, bundan sonra hafriyat yapılmasını lüzumlu görmüş, duvarlar yıkılmadan evvel hafriyat yapılamıyacağını, büyük tehlike olduğunu bildirmiştir. Yıktırılma işi için vilâyet emir verecek ve binayı belediye yıktıracaktır. Belediye yıkma işini bitirmeden ve hafriyata müsaade etmeden yangın yerinde hafriyat yapılamıyacaktır.

Hâkimlerin toplantısı

Yangından mütevellit adli vaziyetin ıslahı için bir taraftan baronun diğer taraftan adliyenin tetkikat yaptığı yazılmıştı. Adliyece yapılan tetkikat hâkimlerin huzuru ile icra edilmektedir. Bu toplantıya dün de devam edilmiş, barodan da içtimaa dört kişi iştirak etmiştir. İçtimada mevzuubahis olan başlıca mesele ikinci ticaret Reisi Turhan Beyin projesidir. Bu projenin anahatları şunlardır:

Bir mahkemenin rüyet etmekte bulunduğu her hangi dava dosyasının yeniden tesisine mahsus her mahkemede bir tesis bürosu teşekkül edecektir. Bu büro sulh mevaddında o davayı ruyet eden sulh hâkimile baro inzibat meclisinin intihap edeceği avukattan ve asliye mahkemelerinde o mahkeme reisinin intihap edeceği aza ile baro inzibat meclisinin intihap edeceği avukattan teşekkül edecektir.

Komisyon derhal faaliyete geçerek o mahkemeye beyannamesi verilmiş deavinin tetkiki için mesai günleri tayin ve taraflara mahkeme marifetile tebligat icra eder. Tebligat nısıf harca tâbidir.

Komisyon tarafından talep olunan malûmat ve vesaiki beyan ve ibraz etmiyen avukat komisyonun göstereceği lüzum üzerile inzibat meclisince muvakkaten veya müebbeden icrayi vekâletten menedilir. Karar kat'idir.

Komisyonun ittihaz eylediği kararlara ancak iş sulh mahkemelerine ait ise asliye mahkemesi birinci reisi, asliye mahkemelerine ait ise o davayı rüyet eden mahkemenin reisi nezdinde itiraz olunabilir.

Komisyon, lüzum gördüğü takdirde o dosyanın tahkikatını yapmış olan hâkimin izahat vermesini hakimden veya mahkeme reisinden talep edebilir. Komisyon tesis heyeti bir dosyayı ve raporu azamî iki ay içinde ait olduğu mahkemeye tevdia mecburdur.

Her davacı kanunun neşri tarihinden itibaren 15 gün içinde yangın tarihine kadar mahkemelerde derdesti rüyet bulunan davaların taraflarının isim ve hüviyetlerini ve davanın mahiyetini dava tarihini ve dosya numaralarını ve mübrez delâilin nev'ini muhtevi olmak üzere ait olduğu mahkemeye bir beyanname veremeğe mecburdur.

Doğrudan doğruya lâyiha vermek beyanname külfetini bertaraf eder. Mahkeme başkâtibi 15 gün zarfında verilen beyannameleri dosya numaralarına göre tertip ve şu suretle yanmış olan yevmiye defterlerini ihya eder.

Mer'iyeti bir senedi resmiye mütevakkıf olan ukuttan mütevellit deavi ancak bunların ait oldukları makamlardan bir sureti musaddakalarının mahkemeye ibrazile, kabili isbattır.

Mer'iyeti şekli tahririye mütevakkıf ukudat yangından evvel ikame edilmiş davaya ait olup ta mahkemeye tevdi edildiği tesis dosyasile sabit olan ve bu gibi ukudatın mer'iyetinde lüzumu bulunan vesaik muhteviyatı karain, delâili saire ile ispat olunur. Binaenaleyh bu gibi ukudat bu tahriratın mefkudiyetine rağmen muteberdir. Usulü hukukiyeye tevfikan 5000 kuruşu tecavüz etmesi hasebile senetle ispatı lâzımgelen ukudatta her nevi karain ve delâil ile ispat olunur.

Delâil: Senedatı ticariyeden tüccarın defterleri, mal bedeli, kira, komisyon, rehin, hizmet gibi ukudatta bu muameleleri mutazammın konşimento ordino, kazanç beyannemeleri, vergi makbuzları, şahadet, yeminden nükûldür. Bu delâilin cümlesi yemin ile teyit edilir. Sigorta poliçesi gibi ikamesi senet ibrazına mütevakkıf deavide diğer tarafın defter ve kuyudatı dava ikamesine kâfidir. Senet verilmediği iddiası senedin verildiğine dair imza edilmediği iddiası imza edildiğine dair şahadat ile kabili ispattır.

İhtiyatî tedbirler: Evvelden mevzu ihtiyatî tedbirler ve hacizler kanunun neşrinden 15 gün müddetle alâhalihi kalır. Bu gibi tedbirde haczin temdit veya fekki tarafların daveti üzerine mahkemece ittihaz edilecek karar ile olur.

Müruru zaman: Yangın tarihine tekaddüm eden 45 gün içinde müruru zamanı kat' için verilmiş bütün arzuhaller, arzuhali veren kimsenin bu hususu müeyyit olarak eda eylediği yemin ile ikame edilmiş addolunur.

Yemin hâkim veya mahkeme huzurunda ifa olunur. Yemini müteakip arzühali veren taraf üç gün içinde tavzihan istidasını itaya mecburdur. Yeni istidanın eskisine uygun olmadığını tarihte hata olduğunu diğer taraf ancak tahriri delil ile ispat edebilir.

Yangın tarihinden itibaren kanunun neşrini takip eden 15 gün nihayetine kadar mürürü zaman ve sukutu hak müddetleri durur. Bu hüküm icra itirazlarına kanunu medeni, borçlar kanunu, ticaret kanunu, ve hususî kanunlarda münderiç hususî müddetlerin cümlesine kabili tatbiktir.

Yangından evvelki zamana ait olup yangın tarihine kadar cereyan eden muamelâtın tekrar tesisine müteallik bütün tebligat masrafları, harçlar, noter ücretleri ve sair bütün masarif nısıf harca tabidir.

Bu kanun yalnız yangından evvel ikame edilmiş deaviye kabili tatbiktir.

Turhan Bey bu raporunu geçen içtimada bütün mahkemeler reislerine ve hâkimlerine tevzi ettiği gibi birer suretini de Adliye vekâletine ve Millet Meclisi Adliye encümenine göndermiştir.

Dünkü içtimada birinci hukuk reisi Suphi Bey de esasları bu projedeki esaslar olmak üzere daha teferrüatlı bir proje vermiştir.

Diğer taraftan baro tarafından da bir proje vücuda getirilmiştir. Turhan Beyin projesi gibi birer sureti Adliye vekâletine ve Adliye encümenine gönderilen bu proje de dünkü içtimada mevzuu bahsolmuştur.

İçtima neticesinde ikinci hukuk reisi Zeki, dördüncü hukuk reisi İrfan, ikinci ticaretten İsmail Hakkı Beylerden mürekkep bir encümen teşkil edilmesine ve bu encümende barodan da bir azanın müşahit sıfatile bulunarak baronun, Turhan Beyin, Suphi Beyin projelerinin tetkik edilmesine ve bunların imtizacından mütehassil bir proje vücuda getirilerek Adliye vekâletine takdim edilmesine karar verilmiştir.

Bu encümen bugünden itibaren her gün saat ondan on bire kadar Ticaret odasında birinci ticaret mahkemesinde dairesinde toplanacaktır.

Yeni bir bina için para nasıl bulunabilir?

Avukatlar arasında yeni bir adliye binası inşa ettirilmesi lehinde kuvvetli bir cereyan vardır.

Birinci ticaret mahkemesi sabık reisi baro azasından avukat Ahmet Esat Bey, kendisile görüşen bir muharririmize, yeni bir adliye binasına olan şiddetli ihtiyaçtan bahisle demiştir ki:

"— Bu iş paraya tevakkuf ediyor. Bu paranın bulunması ise kolaylıkla kabildir. Meselâ adliye binası inşaatına gidecek para temin edilinceye kadar tahsil harçlarının yüzde biri nispetinde bir para alınabilir. İcranın elinde hayli miktarda para vardır. Bu yüzde birlerden toplanacak paradan ödenmek suretile icradaki para ile şimdiden yeni adliye binasının inşasına başlanabilir.

Bu hususta süratle karar verilerek tatbikata geçilmesi şayanı arzudur. Tahsil harçlarının yüzde biri nispetinde bir para vermek, iş sahiplerine de ağır gelmiyecek, hattâ bu mühim gaye için alâkadarlar bunu seve seve tesviye edeceklerdir.„

Temsil şubesi kursları

Halkevi temsil şubesi kurslarının imtihanları bitmiş ve 12 talebe birinci sınıftan ikinci sınıfa terfi etmiştir. Temsil şubesi kurslarından birinci sınıfta balot ve rakıs dersleri ilga edilmiştir.

Her hafta bu şubede bir konferans verilmesi takarrür etmiştir. Dün akşam Şair Nedim hakkında Alay Köşkünde bir konferans verilmiştir.

Sinemaların Kapanma saatleri

(Başı 1 inci sahifede)

dır.

Belediye sinema ve tiyatrolar hakkındaki kararı henüz alâkadar müesseselere tebliğ etmemiştir. Ancak İstanbulun gerek içtimaî hayat noktasından, gerek vesaitinakliye itibarile vekâletin bu kararının hüsnü tatbikine müsait olamıyacağı anlaşılmaktadır. İstanbulda resmî daireler ve mümasili müesseseler haricinde hemen herkes saat on dokuz buçuğa kadar, ve büyük bir ekseriyet te saat yirmi buçuğa kadar çalışmaktadır. Saat yirmi buçukta işinden çıkan bir adamın evine gidip yemek yemesi ve ailesile birlikte sinemaya gelebilmesi için en az bir saat lâzımdır. Vesaiti nakliyedeki teahhürler de hesaba katılırsa bu zaman bir buçuk saate kadar da çıkabilir. Bunun içindir ki İstanbulda sinemaların saat yirmi birde bile akşam seanslarına başlamalarına imkân görülememektedir. Bu takdirde sinemalara serbest iş sahipleri değil, ancak memurlar ve memuriyet vaziyetinde çalışanlar, bir de kendi işlerine kendileri hâkim olabilen kimseler gidebilecektir.

Bilfarz devamlı surette saat yirmide işinden çıkan birisinin çalışma vaziyetinin bu tarzda devamı müddetince ne bir tiyatroya, ne de bir sinemaya gitmesine imkân tasavvur edilememektedir. Gece sinemaya gitmeğe vakit bulamıyanların ise gündüz seanslarına gitmelerine imkân hiç tasavvur edilemez. Operatör Emin Beyin Şehreminliği zamanında da sinema ve tiyatroların erken bitmeleri yolunda ciddi teşebbüsler yapılmış, sinema sahipleri bir çok ağır nakdî cezalara çarpılmışlar, fakat, halkın sinemaya geliş saatindeki emrivaki sinemaların on bir buçuktan, bazan da on ikiden evvel kapatılmasına mâni olamamıştı. Devlet ve nimresmî müesseseler memurları haricinde kalan serbest iş-sahiplerinin saat yirmi bir buçuktan evvel sinema ve tiyatrolara gidebilmelerindeki büyük müşkülâttır ki sinemacıları ciddî bir endişeye düşürmüştür.

Dün bütün sinemacılar kendi aralarında toplanmışlar, bu nokta üzerinde görüşmüşler ve sinemaların erken açılma ve erken kapanma saatlerinin hem tatbik kabiliyetini noksan bulmuşlar, hem de sinemaların işlemesi noktasından kendileri için pek zararlı ve endişeli bulmuşlardır.

Sinemacılar ne diyorlar?

Sinema sahiplerinden biri bu hususta demiştir ki:

— Dunyanın hiç bir tarafında sinema ve tiyatroların saat yirmi üçte kapanması mevzuubahis değildir. Böyle bir âdet yalnız Avusturyada vardır. Orada da akşamları çalışma saatleri kanunla tahdit edilmiştir.

İstanbulda sinemalar ancak geceleri ve bir de cuma matinelerinde iş yapabiliyorlar. Ve birer iş sahibi ve iş adamı olduklarından şüphe edilmemesi lâzımgelen sinema sahipleri eğer saat yirmi ikiye çeyrek kala müesseselerinde film göstertmeğe başlıyorlarsa bu neticeye halkın sinemaya geliş saatini iyiden iyiye tetkikten sonra vâsıl olduklarını kabul etmek yerinde ve haklı olur.

Sinemalar saat 23 te kapatılacak, demek sinemalar geceleri kapanacak, iş yapmıyacaktır... demektir. Eğer sinemadan çıkış itibarile gecenin yirmi üçü ile buçuğu ve dördü arasında fark bulanlar varsa ve sinemadan yarım saat erken çıkmayı ertesi günkü işleri için lüzumlu ve faydalı buluyorlarsa geceleyin sinemaya gitmiyebilirler. Gündüzkü 18.30 matinesi bu gibiler için biçilmiş kaftandır.

Sinemaların yarım saat erken kapanmalarında bir tedbiri inzibati de mevzuubahis değildir. Sinemadan meyhane çıkışı gibi sarhoş çıkmaz ki bunların yarım saat evvel, yahut yarım saat sonra sokağa dağılmalarından çekinilsin. Meyhaneler, barlar istenildiği saatte kapatılabilir ve her noktadan bu kapatış faydalı da olur. Fakat sinema ve tiyatrolar için böyle bir kararın tatbiki üç dört noktadan mahzurlu olur:

1 — Halkın çoğu sinemaya gelemez

2 — Sinemalar geceleri kapanmak vaziyetine düşer.

3 — Her sene devlet bütçesine giren varidat bir milyon lira kadar azalır.

4 — Sinemacılar ve sermayeleri müşkül vaziyete düşer.

Kabul etmek lâzımdır ki, saat yirmi üçte bir sinema veya tiyatronun bitmesi için yirmi buçukta başlaması lâzımdır. Yirmi buçukta sinemaya gelmek için de bir iş sahibinin en sıkışık vaziyette saat on sekiz buçukta işinden kurtulması lâzımdır. Tramvay bekliyecek, tramvayla gidecek, evine varacak, yemek yiyecek, karısını çoluğunu çocuğunu alacak, gene tramvay istasyonuna gelecek, tramvaya binecek, yerin uzaklığına ve yakınlığına göre Beyoğluna gelecek, sinemaya girecek, bütün bunlar için iki saat yetişmez bile.

Fakat, gene düşünmek lâzım ki, devlet memurları haricinde saat on altı buçukta işinden kurtulabilen İstanbulda kaç serbest meslek sahibi vardır ve herkes iki saat içinde bu kadar işi sığdırabilir mi?..

Şehir tiyatrosu bile saat yirmi birde başladığı halde yirmi dörtten evvel oynanan oyunları bitiremiyor ve herkes Şehir tiyatrosunun yirmi birde başlamasından mustarip bulunuyor. Şehir tiyatrosunda yarı yerlerin üst kat localar arkasında geç kaldıkları için birinci perdeyi ayakta seyredenler tarafından doldurulduğu da bir hakikattir.

Bu tedbir ancak hayatı olmıyan ve iş bitimi erken olan yerler, yahut ta akşam ezanında evine dönmeyi ve yemeğini yemiş bulunmayı itiyat edinenler için mükemmeldir.„

Ne yapılabilir?.

İstanbuldaki içtimaî hayatın gidişine, vesaitinakliyenin tam ihtiyaca tekabül etmemesine ve şehrin büyüklüğüne, dağınıklığına nazaran sinemaların daha erken saatte başlıyamamaları aşağı yukarı bir emrivaki olduğuna göre gece seanslarını erken bitirmek noktasından sinema sahiplerinin alacağı bazı tedbirler de yok değildir.

Bunlar da film haricinde bazan haşviyat addedilebilecek şeylerden vazgeçilmekle kabil olabilir. Meselâ cigara içme zamanları, varyeteler, konserler, ileride yapılacak işlerin bahisleri, olur olmaz reklâmlar için tahsis edilen vakitler pek âlâ kısaltılabilir ve hattâ bir çokları da kaldırılabilir.

Her halde Dahiliye vekâletinin bütün bu vaziyetleri, İstanbulun ve İstanbul halkının hususiyetini nazarıitibara alarak saat yirmi üç yerine hiç olmazsa yirmi üç buçuğu bu şehir için tercih edeceği ümit olunabilir.

Altı aylık Varidat yekûnu

(Başı 1 inci sahifede)

dtaı müfredatlı ve mükaveseli olarak bildiriyorum:

1932	1933	
1564000	1300000	Arazi vergisi
1811000	1619000	Bina vergisi
9482000	8785000	Hayvan vergisi
6770000	6924000	Kazanç vergisi
251000	205000	Veraset vergisi
19615000	17341000	Gümrük
5822000	6214000	Muamele
1082000	2045000	İstih'âk
157000	130000	Av
416000	313000	Nakliyat
2774000	2903000	Damga
716000	579000	Tapu
470000	442000	Mahkeme
167000	314000	Pasaport
134000	30000	Mülga vergiler
16517000	15000000	İnhisarlar
825000	996000	Devlet ormanları
828000	485000	Satılacak emlâk
334000	349000	Fenerler
880000	761000	Askerlik
510000	569000	Cezalar
506000	704000	Müteferrika
85000	31000	Fevkalâde varidat
3562000	3034000	Sair varidat
4535000	4649000	Buhran
7048000	7386000	Müvazene
86974000	83120000	

Bu cetvelden anlaşı'dığına göre tahmin edilmiş olan varidat yekûnunda 3 milyon 854 bin liralık bir noksanlık vardır. Ayni cetvelde kazanç vergisinde 154 bin, muamelede 392 bin istihlâkte 963 bin, damgada 129 bin, pasaport varidatında 137 bin, devlet ormanlarında 171 bin, Fenerler idaresinde 15 bin, ceza'arda 59 bin, müteferrikada 198 bin, buhran vergisinde 114 bin, müvazenede 338 bin liralık fazla varidat göze çarpmaktadır. Hayvan, bina, gümrük, nakliyat, mahkemeler, satılık emlâk, arazi, veraset, tapu, mülga vergiler, inhisarlar ve sairede varidat tahmin edildiğinden noksan tahsil edilmiştir.

Adaya yarım saatte Gidecek miyiz?

(Başı 1 inci sahifede)

vapurların tekneleri de gayet büyük olmak lâzımgelecektir. Buna ise ne yüzum ve ne de vapurların işliyecekleri saha itibarile imkân görülememektedir.

Akay idaresinin Yalovada inşa ettireceği 150 yataklı yeni otele gelince, Akay Müdürü Cemil Bey, dün kendisile görüşen muharririmize, otelin plânı için 12 kadar mimarın müracaat ettiğini, 31 kânunuevvelde müsabakaya iştirak eden mimarların teklif edecekleri projelerin alınacağını ve süratle tetkik edilerek içlerinden en muvafığının tercih ve kabul edileceğini söylemiştir. Asrî otel yaza kadar her halde inşa ettirilmiş olacaktır.

Yalovaya kaç kişi gitti?

Tutulan bir istatistiğe göre, kür için geçen yaz Yalovaya gidip otellerde uzunca müddet kalanların adedi 3455 kişiyi bulmuştur. Bu yekûnda günübirlik veya bir iki gece için Yalovaya gidenler dahil değildir. Bu miktarın 370 ini ecnebi seyyahlar teşkil etmektedir. Kür için Yalovaya giden 3455 kişiden çoğunu Türkler, sonra Museviler, daha sonra Ermeniler teşkil etmektedir.

Sıhhiyede

Frengi talimatnamesi hazırlanıyor

Frengi talimatnamesini tadil komisyonu dün Sıhhiye Müdürlüğünde Profesör Dr. Hulûsi Behçet Beyin riyasetinde toplanmış ve müzakeratına devam etmiştir.

Emrazızühreviye hastalıkları komisyonu da perşembe günü Sıhhiye Müdürlüğünde içtima edecektir.

Tekaüt edildi

Vilâyet Sıhhiye Müdür muavinlerinden Hasan Tahir Bey talebi üzerine tekaüde sevkolunarak Tıp Talebe Yurdu idareciliğini deruhte etmiş ve yerine merkez hukûmet tabibi Osman Bey şimdilik, vekâleten, tayin edilmiştir.

Küçük haberler

* *Muallimler Birliği İdare Heyeti.* — Muallimler Birliği yeni idare heyeti bugün toplanarak eski idare heyetinden muamelâtı ve evrakı tesellüm edecektir.

Memlekette

Samsun liman isteyor

SAMSUN, (Milliyet) — Sevimli Başvekilimizin Samsunu teşrif edecekleri haberi burada büyük bir sevinç uyandırmıştır. Samsun halkı kıymetli Başvekili sabırsızlıkla beklemektedir. Ticaret Odası dün Paşa Hz. ne yapılacak marızat için ihtisas encümenlerinin değiştirâkile bir toplantı yapmıştır. Hükûmetin sanayî işlerinde yapmakta olduğu esaslı icraat şükran ile yadedilmiştir. Samsunun her şeyden sarfınazar, munhasıran liman işi hakkında istirhamatta bulunulması kararlaştırılmıştır. Limanın lüzum ve zarureti hakkında söz söylenmesine lüzum görülmiyerek milyonlara çıkacak bir liman yerine ucuza mal olur bir fenerin Samsun için kâfi görülmektedir.

Fırtına felâketzedelerine yardım

SAMSUN, (Mililyet) — Belediye, Hilâliahmer Cemiyeti, Halkevi teşkilâtı büyük fırtına felâketzedelerine yardımlarına devam etmektedir. Büyük bir bina evsiz kalanlara tahsis edilmiştir. Fırtınadan perişan olanlar bütün vesait nakliyeden ücretsiz olarak istifade etmektedir. Hükûmetin bu şefkati halkı son derece minnettar bırakmıştır.

Himayei etfalin bir yardımı

SİVAS, (Milliyet) — İlkmekteplerde okuyan kimsesiz yavruların mektep levazımlarını temin için Himayeietfal Cemiyetimizin Sivas şubesi bu yavrulara yüz lira vererek büyük bir yardımda bulunmuştur. Ayni zamanda bayramın yaklaşması hesabile de bayramlık elbise bulamayan yavrulara da elbise yaptıracağını memnuniyetle duyuyoruz.

Ziraat Bankası buğday alıyor

SİVAS, (Milliyet) — Bu yıl gene Ziraat bankamız buğday mübayaasına devam etmektedir. Şimdiye kadar üç milyon kilo mübayaa yapılmıştır. Ayrıca Şarkış kazasına da Ziraat bankası vasıtasile alıma devam olunuyor.

Sultanhisarda okuma odası

SULTANHİSAR, (Milliyet) — Fırka heyeti, gençlerimizin okuma ihtiyaçlarını ve kahve köşelerinden kurtulmalarını temin için bir okuma odası yapmağı kararlaştırmış ve şimdilik fırkada mevcut kitapları gençlerin istifadesine koymuştur. Fırka heyeti okuma odasına yeniden bir çok kitap, gazete ve mecmualar getirerek okuma odasını zenginleştirecektir. Fırkamız gençler için bir de musiki kursu açacaktır.

Gazi Hz. nin Aydına armağanları

AYDIN, (Milliyet) — Büyük Başbuğumuz Gazi Mustafa Kemal Hazretleri büyük bayramımızın bir hatırası olarak fırkamız vilâyet idare heyetile halkevimize imzalarile süslü birer fotoğraflarını armağan buyurmuşlardır.

Fırka ve halkevi idare heyetleri bu büyük armağan için Sanatlar mektebine ona lâyık çerçive yaptırarak merasimle fırka ve halkevlerine asmağı kararlaştırmışlardır.

M. Costes bekleniyor

Maruf Fransız tayyarecisi Costes dün şehrimizde beklenmekte idi.

Fransız tayyarecisi, Atinadan hareketi geciktiği için ancak bugün saat (11) de vasıl olabilecektir.

"M. Costes„ Yeşilköyde vali Muhittin Beyle Tayyare Cemiyeti erkânı ve tayyarecileremiz tarafından karşılanacaktır.

Fransız tayyarecisi şerefine Fransız kolonisi ve Unyon Fransez azası tarafından ziyafetler verilecektir.

M. Costes İstanbulda bir gün kaldıktan sonra hava yolile Eskişehire gidecektir.

Tapuda

Vekâlet harita istedi

Beşiktaş Ihlamur civarındaki Mecidiyeköyü, namıdiger Dikilitaş mahallesindeki arazi üzerine bir çok zevat tarafından evler inşa edilmiştir. Fakat bu arazi hazinenin malı olduğu cihetle bu suretle inşaat yapanlar, binaların alım ve satım muamelelerini yapamamakta ve işgal ettikleri araziye de tesahüp edememektedirler.

Alâkadarlar, Maliye Vekâletine müracaat ettikleri gibi orada çalışan bina komisyonları da vekâlete müracaat ederek mezkûr arazinin tapuya raptını istemişlerdir.

Maliye Vekâleti işi ehemmiyetle nazarıitibara alarak köyün ve arazinin ve orada yapılan binaların, tapuya raptedilmek üzere, umumî bir haritasının tanzimini tapu idaresine bildirmiştir.

Tapu ve kadastro Müdürlüğü, köyün, umumî haritasının tanzimine başlamıştır.

Tapu işlerini teftis

Şark vilâyetlerindeki tapu ve kadastro idarelerini teftiş için Karsa gitmiş olan Tapu ve kadastro müfettişlerinden Safiyettin Bey şehrimize avdet etmiştir. Şehrimiz tapu idaresinde de bazı tetkikatta bulunacaktır.

Poliste

Hamam hırsızı

Belkıs hanımın elbiseleri nasıl çalınmış!

Belkıs Hanım isminde bir kadın Sultanahmette Akbıyıktaki kadınlar hamamına gitmiş, soyunma mahallinde soyunduktan sonra içeriye girmiştir. Belkıs Hanım içeriye girince sabununu dışarıda unuttuğunu anlamış ve tekrar soyunma mahalline dönmüştür. Fakat daha bir dakika evvel bıraktığı elbiselerinin yerinde yeller esmekte olduğunu görmüştür. Belkıs Hanım bu manzara karşısında derhal hamamcılara müracaat etmiş ve elbiselerinin bulunmasını istemiştir. Hamamcılar bu şikâyet üzerine derhal kapıları tutmuşlar ve sıkı bir araştırma yapmışlardır. Fakat bu sırada hamam müşterilerinden bir kadın telâşlı adımlarla kapıya koşmuş ve:

"— Aman.. içeride bir kadın çıldırdı„ diye söylenip hamamdan uzaklaşmağa başlamıştır. Ancak hamamcılardan biri şüphe üzerine bu kadını tutmuş ve üzerini arayınca, kendi elbiselerinin altında Belkıs Hanımın elbiselerini görünce hırsızın bu kadın olduğunu anlamıştır. Hadiye ismindeki bu kadının diğer hamamlardan da elbise ve çamaşır çaldığı tespit edilmiştir.

Esrar saklayanlar

Gümrük muhafaza memurları, dün Karamürselde Azim ve Sebat motorunda şüphe üzerine arama yapmışlar ve armut, domates küfeleri içine saklanmış sekiz okka esrar müsadere etmişlerdir.

Bu esrarlarla Muharrem ismindeki sahibi şehrimize getirilerek ihtısas mahkemesine sevkedilmiştir.

Küçük sarhoş

Geçen gece on yedi yaşlarında bir çocuk Kumkapı civarında sarhoş olarak mahalleyi ve kahveleri altüst etmiştir.

Hayri isminde olan bu çocuk cuma günü akşama kadar bir yerde rakı içmiş ve kendini bilmiyecek bir halde sokağa çıkmıştır.

Hayri, sokağa fırlayınca, büsbütün çileden çıkmış ve bir yerden eline geçirdiği kocaman bir kamayı belinden çekip sokakta gelen geçene saldırmağa başlamıştır. Azılı sarhoş çocuk kamasını sallıya sallıya kahvelere girmiş ve oturanların üzerlerine hücum ederek hepsini kaçırmıştır. Gürültüye yetişen devriyeler Hayriyi elinde kama ile yakalamışlardır.

Sarhoş çocuk memurların üzerlerine de atılmak istemişse de buna meydan verilmeden elindeki kama alınmıştır.

PERTRİKS cep fener pilleri
PERTRİKS anot bataryaları
Dünyada mevcut pillerin fevkindedir. Toptan ve prakende satış. Türkiye umumî vekili
ELEKTRON
Müessesatı,
Ahmet Rüştü Z. Mehmet Hayri
Galata Posta kutusu 1144
8712 (9806)
9024

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

BANDIRMA YOLU
KEMAL vapuru 18 Birinci Kânun Pazartesi günü saat 20 de Tophane rıhtımından kalkarak Bandırmaya gidecek ve gelecektir.

AYVALIK YOLU
SEYYAR vapuru 20 Birinci Kânun Çarşamba günü saat 19 da Sirkeci rıhtımından kalkarak gidişte, Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Bürhaniye, Ayvalığa gidecek. Dönüşte bunlara ilâveten Bozcaada uğrayacaktır.

MERSİN - İZMİR - SÜR'AT YOLU
İNÖNÜ vapuru 22 Birinci Kânun Cuma günü saat 10 da Sirkeci rıhtımından kalkarak doğru İzmir, Antalya, Mersin, Payasa gidecek. Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanakkaleye uğrıyacktır.

Nümunesi mevcut bilet torbalarından x 200 adedi pazarlıkla yaptırılacktır. İsteklileri hergün saat 10 dan 12 ye kadar levazım müdiriyetine gelmeleri.

Denizyolları
IŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

İzmir sürat postası
ANKARA vapuru 18 Birinci Kânun PAZARTESİ 16 da Galata Rıhtımından kalkacak doğru İzmir'e gidecek ve dönecektir. (6921) 9532

Karadeniz yolu
EGE vapuru 19 Birinci Kânun SALI 20 de Galata Rıhtımından kalkacak gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (6920) 9531

AYVALIK yolu
MERSİN vapuru 18 Birinci Kânun PAZARTESİ 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacak gidiş ve dönüşte Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa uğrayacaktır. (6922) 9533

İskenderiye yolu
İZMİR vapuru 19 Birinci Kânun SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir, Pire, İskenderiye'ye gidecektir. (6919) 9530

Antalya Yolu
ANTALYA vapuru 20 Birinci Kânun ÇARŞAMBA 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak gidişte İzmir, Küllük, Bodrum, Fethiye, Antalya'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Finike, Çanakkale, Gelibolu'ya uğrayacaktır. (6965)

Bandırma Yolu
ADNAN vapuru 19 Birinci Kânun SALI 20 de İdare Rıhtımından kalkacaktır. (6918)

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan: Cümhuriyet gazetesinin 30-11-933 tarih ve 3438 numarlı ve Milliyet gazetesinin 30-11-933 tarih ve 2805 numaralı ve Jurnal Doryan gazetesinin 30-11-933 tarih ve 5303 numaralı nüshalarında açık artırma suretile Kabataşta Ömer Avni mahallesinde eski Gümüşsuyu yeni İzzetpaşa sokağında kâin eski 7;9 yeni 28-2, 28-3, 28-4 numarlarla mürakkam Ekselsior namile maruf apartımanın nısıf hissesile ayni mahallede bulunan yeni 28-1, 28-5, 28-6 nümarlarla mürakkam üç kıt'a arsanın dörtte birer hisselerinin 8 Kânunusani 934 tarihinde birinci ve o gün ihale edilemediği takdirde 23 Kânunusani 934 tarihinde ikinci ihalesinin yapılacağı hususu ilân edilmiştir.

Adliye sarayının yanması ve dairemizin Tophanede eski askerî sanayi mektebi dahilinde mahalli mahsusunda icrayi muameleye mübaşeret eylemesi hasebile mevzubahs müzayede ve ihale muamelelerinin maruz zikir ilândaki şekâl ve şerait ve muayyen gün ve saatte mahalli mezkûrda İstanbul Dördüncü İcra memuriyetinde yapılacağı ve taliplerin ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 933-816 dosya numarasile memuriyetimize müracaat eylemeleri ve şartnamelerinin evvelce vaki ilân dairesinde 16-12-933 tarihinde mahalli mahsusuna talik edildiği bir yanlışlığa mahal kalmamak üzere tekrar ilân olunur. (11164)

Ticaret ve Sanayi Müzesi Müdürlüğünden:

Yurdumuzun mahsullerini, madenlerini ve mamulâtını tanımak için Sultanahmette Ticaret ve Sanayi müzesini gezinlz. 6964

Mübadillerin tasfiye vesikalarının birinci kuponları mukabilinde nakden tevziat

Maliye Vekâletinden:

Mübadillerin ellerindeki tasfiye vesikalarının ilk tertip kuponlarından yüz liraya kadar olanlarının tamamı ve yüz liralıktan fazla olanlarının yüz liraya kadar kısmının tamamı ve üst tarafının yarısı nakden ödenecek ve Ziraat Bankası şubelerince her tarafta 1 Kânunusani 934 tarihinden itibaren tevziata başlanacaktır. Tediyat altı ay devam edecektir. Alâkadarların bulundukları mahaldeki Ziraat Bankası şubelerine müracaat etmeleri ilân olunur. (6912)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Satın alınması mukarrer olan 11500 adet ekmek torbasının kapalı zarf münakasası 7 ikincikânun 934 pazar günü saat 15 te yapılacağından isteklilerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için ilk teminat makbuzile beraber mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları. (6849)

İnhisarlar U. Müdürlüğü
Alım, Satım Komisyonu ilânları.

Türkiye Tütün ziraat manatıkını ve istihsal makadirini gösterir tanzim olunan haritanın maliyet fiatı olan 50 kuruşla Umum Müdürlük Veznesinde satılmakta olduğu ilân olunur. (6811)

Gaziantep Vilâyeti Defterdarlığından:

Mahallesi	Sokağı	Cinsi	No.	Sahibi evveli	Müştemilâtı	Hududu
Yahni çarşısı	Demirci	Han	13	Kürkçiyan Hanna	Tahtanî 23 oda 1 fevkani 43 oda	sa. ayyüş bacı vakıf D. ve kısmen buğday arsası çıkmazı 23 ilâ 11 No lu buğday anbarları ve buğday arasası caddesi So. ayyüş bacı vakıf dükkânı ve boyacı cami sokağı Ar. Fethiye medresesi ve mezarlık önü tarik ve 1-15 No.lu dükkânlar.

Evvelce Mülkiyeti idarei hususiye namına ihale edilmiş iken taahhüdünü ifa etmediğinden kanunun 8 inci maddesi mucibince ihalnesi feshedilmiş olan yukarıda evsafı yazılı Kürkçü hanının mülkiyeti yine eski şeraite göre bedeli 8 senede ve 8 taksitte ödenmek şartile 31-12-933 tarihine müsadif pazar günü saat 14 de ihale edilmek üzere yeniden kapalı zarf usulile müzayedeye çıkarılmıştır. Talip olanların yüzde 7,5 pey akçelerini veya banka makbuzile teklifnamelerini muhtevi kapalı zarfı hâmil olarak Gaziantep Defterdarlığında müteşekkil satış komisyonuna müracaat eylemeleri ilân olunur. (6938)

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi
4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 9009

9471

Darülaceze Müdürlüğünden:

Şartnamesindeki evsaf ve memhur nümunesi veçhile müesseseye iktiza eden 600 metre yerli aba şayağın 8 Kânunusani 934 pazartesi günü saat on dörtte kapalı zarf usulile münakasası icra edilecektir. Taliplerin teminat akçelerile vakti muayyeninde müesseseye müracaatları. (6946)

DARÜTTALİM
Musiki müessisi muallim
FAHRİ ve Talebeleri
veznecilerdeki salonda ramazanda terenuümsaz olacaktır. (11141)

Tarihî roman: 2

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

İklim değişikliğinin hangi sebeplerden ileri geldiği hakkındaki Tetkikat bugün bir çok âlimlerin hâlâ üzerinde çalıştıkları mühim bir mevzudur.

İklim değişikliği ana - yurtta kalan Türklerin tarihleri ve içtimaî hayatları üzerinde de başkaca müessir oldu: Türk ırkının bir kısmını göçebe hayatla yaşamağa mecbur etti. Göçebelik, Türk tarihinde iklim tehavvülü neticesi bir zaruret olmuştur. Müsait coğrafî ve iklimî şartlar içinde yaşayan Türkler hiç bir zaman göçebe hayata meyil göstermemişlerdir.

* * *

Kuraklıktan sonra garba muhaceret

Yukarıda kısaca anlattığımız iklim değişiklikleri Orta Asya yaylasında yaşayan Türkleri garba doğru inmeğe mecbur etmişti.

Türkün garba binlerce yıllar mütemadî dalgalar halinde devam eden muhaceretleri başlıca iki yoldan vukubulmuştur. Bunlardan biri şimal yoludur ki Mral dağlarile Hazar denizi arasından ve Karadeniz şimalinden geçer. Bu geçite "Kavımlar kapısı,, adı verilmiştir. İkincisi cenup yoludur. Bu yol Himalaya şimal ve cenup etekleri boyunca garba gider. İşte biz, bu yoldan garba yayılan Türklerden bahsedeceğiz.

Türk tarihinin ana hatları çizilirken, garba yayılan Türkler şu suretle tespit edilmişti: Cenup yolunu takip edenler evvelâ (Mezopotamya)ya sonra Anadoluya ve oradan adalara geçmişlerdir. Ön Asyaya gelmiş olanlardan Suriyeye sapanlar, Palestin üzerinden Mısıra gitmişlerdir. İberler'in de Hazar civarından bu yol ile Afrika şimaline ve oradan İspanyaya geçtiklerini iddia edenler de vardır. Şimal yolunu takip edenlerden bir kısmı Karadeniz şimalindeki sahalarda, Tuna havzasında, ve Trakyada yerleştiler. Sonraları bunlardan bazı kabileler Makedonyaya, Tsalyaya ve en nihayet asıl Yunanistan denilen yarım adaya gidip yerleştiler.

Çanakkale ve İstanbul boğazlarından geçerek Anadoluya garp yolile girmiş olanlar da bu Trakya ve Tuna mıntakalarında yerleşmiş Türk kabilelerindendi.

* * *

Mezopotamyaya yerleşen Türkler

Türklerin, kurak Asya yaylasından aşağı (Mezopotamya)ya inişlerinde ırmak boyları bataklık halinde idi. Cetveller ve kanallarla suların zararını gidermek, toprağın muntazam sulanmasını temin etmek için bu muhacir kafilelerin gösterdikleri kabiliyet ve maharet daha *ilk geldikleri zamanda dahi* medenî seviyelerinin yüksek olduğuna delil sayılmaktadır. Asya yaylasında uzun seneler devam eden iklim tehavvülleri, Türkte, tabiatle mücadele istidadı yaratmıştı. Bunların bir taraftan Dicle - Frat, diğer taraftan Kerka ve Karun ırmakları boylarında ve ağızlarında kurdukları medeniyet, gerek nefis sanatlerin ve gerek siyasî ve içtimaî hayatın inkişafı noktalarından çok feyizli ve devamlı olmuştur.

Bugün hâlâ muhtelif âlimlerin yaptıkları hafriyat ve tetkikat neticesinde elde ettikleri tarihî eserler Mezopotamyada Türklerin binlerce sene yaşadığını ve *Sumer* medeniyeti ünvanile anılan uzun ve büyük medeniyet devresinde siyasî ve içtimaî faaliyetler gösterdiğini tespit etmektedir.

Anadolu medeniyetinin, Mezopotamya veya Mısır medeniyeti kadar eski olmadığı iddiası hiç bir zaman doğru olamaz. Zira, son tetkikata göre, Mezopotamya ile Anadoluyu işgal eden insanlar ayni ırktan ve ayni menşedendirler. Bu itibarla geldikleri yerlerden ayni medeniyeti getirmiş olmaları tabiî görülmak lâzımdır.

Boğazköy hafriyatı derin tabakalara doğru indikçe elde edilen eserler, ve Karkamiş harabesinin daha altında bulunan birinci Karkamiş eserleri ve Frat kıyılarında yapılan diğer hafriyat bu hakikati teyide hizmet edebilecek delillerdir.

Mezopotamya ya yerleşen Türkler, büyük Asya yaylasından muhtelif kafileler halinde Dicle - Frat boylarma ve ağızlarma indikleri zaman, en nihayet büyük ve kalabalık bir kabilenin başında (Güneş) adlı bir kabile reisi bulunuyordu.

Güneş, Orta Asyanın göbeğinde nefis sanatları, zengin madenleri, siyasî ve içtimaî faaliyetlerile büyük bir medeniyet kuran ve uzağı görüşleri, temdine istidadı ile tanılan genç, azimkâr bir adamdı.

Mezopotamya'ya indiği zaman, ilk defa, bugün İngilizler tarafından izleri bulunan (Sirtella) şehrini kurmuştu.

Desker (Bağdadın eski ismidir) şehrin cenubunda bulunan (Sirtella) da (sert elli) yani güçlü kuvvetli bir çoban yaşıyordu. Kabile reisi bu şehre onun ismini vermiş ve o çobanı bu yeni şehre muhafız tayin etmişti.

Güneş, birleşik Türk kabilelerinin başında otuz iki yıl kaldı. Sirtella şehrini kendi kabilesine merkez yaptı, etrafta ve sulak yerlerde bir kaç şehir daha kurduktan sonra, altmış üç yaşında öldü.

. . . . . .

. . . . . .

Başlangıç
Türklerin iki - ırmak arasında ilk konağı

Dünyaya ilk yayılışlarını yapmağa başlıyan Türkler, gittikleri yerlerde kabile veya reislerinin, veya yeni yerleştikleri sahaların isimlerile anılmışlardır. Bu isimlerden çoğunun zamanla telaffuz şekilleri değişmiş, ilk bakışta anlaşılmıyacak hale gelmiştir.

Yerleştikleri sahaların eskiden veya kendileri tarafından verilmiş yeni isimlerile anılmış kabileler bulunduğu gibi, ilk adları asır zarfında değişerek başka adlar takınmış olanları da vardır.

Ayni sahada bir çok kabileler yerleşmiş bulunduğu zamanlar, bunların müştereken kurdukları devlet meselâ Eti, Selçuk, Osmanlı devletlerinde olduğu gibi, en kuvvetli olan ve idare başında bulunan kabile veya aile ismile anılırdı.

(Sirtella) civarında (Bor) adlı şirin bir köy vardı. Birleşik Türk kabilelerinin büyük reisi olan (Güneş) burada ölmüştü.

Güneş ölürken, on yedi yaşında bulunan oğlu, babasının başucunda duruyordu.

Güneş'in oğlu çok yaramaz, haşarı bir çocuktu. Önüne gelen bahçeye girer, en güzel çiçekleri koparıp giderdi. Güneş'in oğlunu görenler: "Gene bahçemizde rüzgâr esti!,, diyerek telâşa düşerlerdi. Halk

(Bitmedi)

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci ista syonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipar işler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteri ye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : Istanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470. 9016

Eskişehir Şeker Fabrikası

Fabrikamızın şekerleri **1000** kilodan az olmamak şartiyle her isteyene satılmaktadır.

Fiatlarımız: Fabrikada teslim şartiyle sandıkta küp şekerin kilosu 40, çuvalda kristal toz şekerin kilosu 37 kuruştur.

Fabrika deposundan itibaren bütün mesarif ve sigorta ve mes'uliyet münhasiren müşteriye aittir. Nakliye fabrikamızca yapılabilir. Gönderilecek mal fabrika tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Bedelin yüzde yirmi beşi siparişle peşinen ve mütebaki yüzde yetmiş beşi ile diger mesariflar hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere siparişler derhal gönderilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyaridir.

En az beş vagon veya daha fazla mikdarda alan müşterilere tenzilât yapılır.

ADRES: Eskişehir Şeker Fabrikası. Telgraf adresi: Eskişehir ŞEKER

9470

3 üncü kolordu ilânları

Çorlu Askerî Satınalma Komisyonundan :

Tekirdağındaki kıt'at ihtiyacı için 50,000 ve Çorludaki kıt'at ihtiyacı için de 60,000 kilo kuru fasulya kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 27-12-933 çarşamba günü saat 14 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle Çorluda Askerî Satınalma komisyonuna müracaatları. (3408) (6550) 9103

* * *

Konya Askerî Satınalma Komisyonundan :

Konyadaki Kıtaat ve müessesat hayvanatı için 470,000 kilo arpa ve efrat için 497,000 kilo un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Arpanın ihalesi 24-12-933 pazar günü saat 15 te, unun ihalesi 25-12-933 pazartesi günü saat 15 tedir. Şartnameleri görmek isteyenlerin İstanbul Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaat etmeleri, münakasaya iştirâk edeceklerin de o gün ve saatin de Konyada Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (6666) (3414) 9152

* * *

Eskişehir Askerî SA. AL. KO. dan :

K. O. ve Hava kıt'atı ihtiyacı için kapalı zarfla 250,000 kilo Un satın alınacaktır. İhalesi 30-12-933 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin evsaf ve şeraiti anlamak üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinde teklif ve teminat mektuplarile Eskişehir K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (3422) (6772) 9300

* * *

K. O. ve 1. F. kıtaları ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konulan 48,000 kilo Mercimeğe teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 20-12-933 çarşamba günü saat 14 tedir. Taliplerin pazarlığa iştirâk için o gün ve vaktinde Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (530) (6902) 9512

* * *

Gülhane Tatbikat Mektebi ihtiyacı için pazarlıkla 1,35 : 1,40 yüksekliğinde iki adet nakliye koşum beygiri veya katırı satın alınacaktır. İhalesi 18-12-933 pazartesi günü saat 14 tedir. Taliplerin şeraiti anlamak üzere her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde hayvanlariyle beraber Fındıklıda 3. Kolordu Satınalma Komisyonuna müracaatları. (536) (6929) 9518

* * *

Adapazarı Askerî SA. AL. KO. dan :

Adapazarındaki kıt'at ihtiyacı için kapalı zarfla 196,000 kilo Un ve pazarlıkla 1,500 kilo şeker ile 400 kilo gaz satın alınacaktır. İhaleleri 28-12-933 perşembe günü saat 10 da yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasa ve pazarlığa iştirâk için de o gün ve vaktinde Adapazarında Maliye Dairesinde Askerî SA. AL. KO. na müracatları. (3421) (6773) 9301

* * *

Kolordu ve birinci fırka için pazarlığa konulan 113,000 kilo kuru fasulyaya talip çıkmadığından ihalesi 20-12-933 çarşamba günü saat 15 e bırakılmıştır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda 3. Kolordu Satınalma komisyonuna müracataları. (537) (6928)

* * *

Safranbolu Askerî SA. AL. KO. dan:

Kapalı zarfla münakasaya konulan 170,000 kilo una teklif edilen fiyat pahalı görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 20-12-933 çarşamba günü saat 14 tedir. Taliplerin pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinde Safranbolu Askerî SA. AL. KO. na müracaatları. (3434) (6954)

* * *

Tayyare fabrikası için 17 kalem kalorifer malzemesi pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 20-12-933 çarşamba günü saat 16 dadır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracataları. (543) (6955)

* * *

Haydarpaşa ve Gümüşsuyu hastaneleri ihtiyacı için müteahhidi nam ve hesabına pazarlıkla 298 ton Kriple maden kömürü satın alınacaktır. İhalesi 20-12-933 çarşamba günü saat 15,30 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda kolordu Satınalma komisyonuna müracaatları. (6953)

Darülaceze Müdürlüğünden:

Müessese için iktiza eden 1500 kilo beyaz peynirin şartnamesi veçhile münakasası 8 kânunusani 934 pazartesi günü saat on beşte icra edilecektir. Taliplerin teminat akçelerile müracaatları. (6947)

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.sı	Hisseye göre muhammen kıymeti
865	Beyoğlu	Hüseyinağ	Kapan	Kâgir kane	Tamamı	13	3000 T.L,
866	"	"	Küçük Divarcı	Arsa elyevm natamam bir kat kâgir bina	1/3	12	300 "
867	"	Feriköy birinci kısım	Rus	Arsa arşını 510	Tamamı	11 eski	1530 "
868	Ga'ata	Kemenkeş	Havyar hanı	Kâgir mağaza ve han	28/35	91	9000 "
869	"	"	"	Kâgir mağaza ve odalar	28/35	93	15000 "
870	Kadıköy	Osmanağa	Söğütlü çeşme	Kâgir dükkân üstü oda	32/120	28	800 "
871	"	Tuğlacı	Bağdat ve sirkeci çıkmazı	Arsa ve bostan	2359/9600	(159-159/1)	810 "
491	Fener	Apti Subaşı	Fener	Kalafat yeri	1/3	280-282	5000 "
784	Heybeliada	Dağ	Hendek	Ahşap hane	1/2	7	600 "
789	Kandilli	Kandilli	Yenimahalle	Arsa	Tamamı	55 eski	61 "
792	Arnavutköy	Arnavutköy	Büyükayazma	Ahşap hane	2/6	131	100 "

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakden veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkullerden 868,869 sıra No.luları şartnamesine tevfikan kapalı zarfla 784, 789, 792 sıra Nolılar satış müddeti uzatılmak ve diğerleri yeniden açık arttırmaya konulmak suretile satışa çıkarılmıştır. Kat'i ihaleleri 28/12/933 perşembe günü saat 15 tedir. Müzayedeye iştirak edeceklerin yevmi mezkûrda saat on dört buçuğa kadar kapalı zarflarını ve pey akçelerini yatırmaları lâzımdır. Senei haliye vergisile dellaliye ve belediye rüsumü müşteriye aittir. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. [6914]

Lâleli Apartımanları Müdürlüğünden:

Lâleli Apartımanlarında 900 adet pencere kafesi toptan ve perakende suretile pazarlıkla satılacaktır. Üç, dört ve beş odalı boş evler de kiraya verilecektir. İsteyenlerin her ün apartımanlar idaresine müracaat eylemeleri. (6893)

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünden:

Umum müdürlük ve mülhakatı için 97 kalem evrakı matbua tabettirilecektir. Şartnameyi görmek istiyenler Ankarada Hudut ve sahiller sıhhat Umum müdürlüğü ayniyat muhasibi mesullüğüne ve İstanbulda Galatada İstanbul Liman sahil sıhhiye merkezi baştabipliğine müracaatları lâzımdır. İhale 30 kânunuevvel 933 cumartesi günü saat on dörtte İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye merkezi Baştabipliğindeki mübayaat komisyonunda yapılacaktır. (6765) 9314

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Satın alınması mukarrer (34500) takım kısa kol ve bacak çamaşırın kapalı zarf münakasası 23-12-933 cumartesi günü saat 15 te yapılacağından isteklilerin şartname ve numuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için teminatı evveliye makbuzile birlikte mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları. (6577) 9155

Darülaceze Müdürlüğünden:

Adet

Dört Otomobil parçaları ve aksamı soba parçaları.

38 Otomobil lâstikleri, Halı ipliği kırpıntıları, Hurda tel Cam kırıntıları, hurda karyola başlıkları.

2 Kabili istimal çini soba.

Balâda nev'i ve mikdarı yazılı sekiz kalem hurda otomobil alât edevatile hurda tel ve kullanılacak şekilde sobaların alenî müzayede ile ihalesi 26 kânunuevvel 933 salı günü saat on dörtte icra edilecektir. Taliplerin teminat akçelerile müessese-ye müracaatları (6948)

Diyarbekir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Diyarbekir tebhirhanesi için (Geneste hercher fabrikası mamulâtının A-21 No. lu modelinden veyahut bu fabrika mamulât ve modeline muadil olduğu resmî bir hey'et raporile tevsik edilecek diğer bir marka iki adet etüv makinası, sathı teshinleri 10 M2 iki kazan ve baca duman boruları, iki manometre (enregistreurs) ikişer hava tahliye tertibatı (purges d'air ve dispoatif) iki etüvün formül ile işletilmesi için munzam tertibat, iki bölme için saç lavha, iki sıcak su hazinesi (hazinelerin müstenidleri) 20 adet musluk, bina dahilinin ısıdılması için radiyatör nev'inden tertibat ve diğer teferruatı ile bunların bina dahiline vaz'ı ve işler bir halde teslimi 13 İkinci Kânun 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 12 ye kadar kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

Bedeli muhammeni olan 20000 liranın yarısı makinaların yerlerine konularak alınaca kkabul raporu üzerine tediye edilecek ve geriye kalan mıkdarı 934 senesi bütçesinden verilecektir.

Makinaların Diyarbekire sevk ve yerlerine konulması üç ayda ikmal edilecektir. Daha ziyade malûmat almak isteyenlerin tahriren veya şifahen Diyarbekir Vilâyeti Daimî Encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur. (6652) 9159

EVKAF MÜDİRİYETİ İLÂNLARI

İstiranca vakıf Ormanlarının Dolap dere mevkiinde kat olunmak üzere iki yüz çeki gürgen odunu arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 3-1-934 Çarşamba günü saat on beşt tedir. Talip olanların İstanbul Evkaf müdüriyetinde Varidat kalemine müracaatları. (6826) 9402

Nafıa Vekâletinden:

Münakasası 13-12-933 tarihinde icra kılınan 100000 kayın normal ve 1560 adet kayın makas traversi için teklif edilen fiatlar haddi lâyikinde görülmediğinden bu traversler ayni şerait altında 21-12-933 tarihinde ve saat 15 te pazarlıkla satın alınacağı ilân olunur. (6891) 9503

HİLMİ KİTAPHANESİ NEŞRİYATI:

Ramazana mahsus büyük tenzilât

Türkçe Kur'anı Kerim

Tercüme ve Tefsiri

Din âlimlerimizden Müderris İzmirli İsmail Hakkı Bey Kur'ani Kerimin türkçeye ve en sade ve an'ayışli olarak tercüme edilmişidir. Tercüme olunan her ayetin altında ayrıca tefsir ve izahlarlarla muhtelif manaları gösterilmiştir. Bu pek kıymetli mübarek eser her tarafta pek büyük bir rağbet ve takdire nail olmuştur. Kitabı mübinin sonunda Kur'anın mükemmel bir tarihi ve ayrıca Türkçede ilk defa yapılan tahlili ve pek kıymetli bir fihristi havidir.

Müzeyyen ve yaldızlı bir cilt içinde 900 sahifalık kitap ya'nız 150 kuruştur. Taşradan isteyenlere Ramazan için posta masrafı alınmaz.

ELKUR'AN

Kuranı Kerimin aslı ve metnin yeni harflerle yazılmış ve pek nefis basılmış nüshasıdır. Kur'anı Kerimi gayet doğru ve hatasız okutmak üzere mahsus işaretler konmuş ve bu sayede pek az bir emekle Kur'anı Kerim kolayca okunmaktadır. Bu yeni yazile basılmış Kurandan iki sene içinde binlerce müsluman hatim indirmeye muvaffak olmuşlardır.

Bu nüsha Asya, Afrika, Avrupa ve Amerikada takdir'ere mazhar olmuş, yüzlerce gazete sitayişle medh ve senada bulunmuştur. Hediyesi 150 kuruştur. Ramazan için 100 taşra için 125 kuruştur. Müsluman aileler için pek güzel bir Ramazan ve Bayram hediyesidir. Her tarafta Hilmi Kitaphanesinin bastığı Kurani Kerim diye aranı'maktadır.

Zirdeki dinî eserlerden Ramazan için yüzde 50 tenzilât yapılır:

1. Ramazanarmağanı (Yeni harflerle basılmış) Türkçe ve arapçadır. Tekmil namaz sureleri ve duaları muhtevidir. Çok beğenilmiştir. 20 kuruştur.
2. Hadisi şerif En sahih hadisler esas tutularak yazılmıştır. 1132 hadisin gayet açık ve sade olarak yeni harflerle türkçe yazılışıdır. Hediyesi 50 kuruştur.
3. Nurül bevan Kurani Kerimin Türkçe tercüme ve tefsiridir. Ilmi bir heyet tarafından yazılmış. İki cilt olarak basılmıştır. Kuranı Kerimin metin ve tercümesini havidir, iki cilt mücellet 450 kuruştur. yüzde elli tenzile talidir.
4. Maanii Kur'an (Eski harfledir) Türkçe etrcüme ve tefsirdir. Çok beğeni miş ve çok satılmıştır. Her ayete mahsus tahlili bir fihrist, ve Kur'ane dair mükemmel bir tarih ilâve edilmiştir. Ayrı ayrı iki cilt. Karton ciltsi 300 kuruştur. Yüzde 50 tenzilâtl Fazılı muhterem İzmirli İsmail Hakkı Beyin tefsiridir.
5. Kur'anı Kerim tercümesi eski harflerle yalnız tercümedir, pek iyi basılmıştır, sade ve güzel yazılmıştır. Hediyesi 170 kuruştur. Yüzde 50 tenzile talidir.
6. Mütefenninler dindar olur mu ? Bir Amerikalı profesörün eseridir? Eski harflerledir fiatı 10 kuruş, tenzile tabidir.

Eczayi şerife metin ve tercümeleri

1.	Amme cüzü (Türkçe	H.	15	kuruş	Türkçe)
2.	Yasini şerif tercüme ve tefsiri.	H.	15	„	„
3.	Tebareke „ „	H.	15	„	„
4.	Kadsemea „ „	H.	15	„	„
5.	Vezzariyat „ „	H.	15	„	„
6.	Amme cüzü metni	H.	20	„	(Arapça)
7.	Tebareke „ „	H.	20	„	(„)
8.	Mevlidi şerif doğru tam ve temiz basılmış		15	kuruş	(Türkçe)
9.	Halk için din kitabı (Yeni ilmihal)	H.	25		„
10.	Mizraklı köy ilmihali	H.	35		„
11.	Surutussalât Namaz bilgisi	H.	20		„

Bu on bir kitap yeni harflerle pek temiz basılmışlardır. Bunlardan Ramazan için yüzde 50 tenzil yapılmaktadır. Yalnız taşra için yüzde 20 nispetinde posta masrafı alınır.

Istanbul Ankara caddesi Hilmi Kitaphanesi

İstanbul Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Maltepe askerî lisesi talebeleri ihtiyacı için 650 takım haricî elbise 24-12-933 tarih Pazar günü saat 14 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinden evvel teklif mektuplarını İstanbul Merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna vermeleri.
(583) (6466) 9086

* * *

Merkez kumandanlığına merbut kıtaat ve müessesat ihtiyacı için yüz bin kilo kuru fasulye 20-12-933 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve pazarlığına gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (608) (6512) 9087

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıtaat ve müessesat ihtiyacı için 50 bin kilo nohut 20-12-933 Çarşamba günü saat 14 te alenî münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına girişeceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (606) (6513) 9088

* * *

Deniz Yollama Müdürlüğü emrindeki 12 No. lu mavna 21-12-933 perşembe günü saat 14 te alenî müzayede ile satılacaktır. Mavnayı görecek lerin köprüde Gümrük motörlerinin yanında görmeleri ve müzayedesine gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.
(614) (6554) 9089

* * *

Millî Müdafaa Vekâleti sıhhiye daire ihtiyacı için dört kalem malzeme 19-12-933 salı günü saat 14 te alenî münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (612)
(6556) 9091

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için 8000 kilo yufka 19-12-933 salı günü saat 15 te alenî münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına iştirak edeceklerin belli saatinde Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (609) (6559) 9094

* * *

Kuleli Askerî lisesi talebeleri ihtiyacı için 1200 takım haricî elbise 30-12-933 cumartesi günü saat 14 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinden evvel teklif mektuplarını İstanbul Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonuna vermeleri.
(633) (6617) 9183

* * *

Maltepe lisesi için alınacak 3000 metre nevresimlik bezin aleni münakasasındaki fiat pahalı görüldüğünden 19-12-933 salı günü saat 15 şe talik edilmiştir. Taliplerin belli saatinde teminatları ile Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri.
(668) (6855) 9424

* * *

Merkeze bağlı kıt'at ve müessesat ihtiyacı olan 40 bin kilo makarna ile 15 bin kilo Şehriyeye verilen fiat pahalı görüldüğünden 18-12-933 pazartesi günü saat 16 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Tophane Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (676) (6933) 9521

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için 2000 kilo kuru üzüm 18-12-933 pazartesi günü saat 14 te pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (675)
(6934) 9522

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için alınacak olan 5000 kilo yeşil mercimeğin beher kilosu 13 kuruş 49 santim ve kırmızı mercimeğin beher kilosu da 19 kuruş 88 santimde talibi üstündedir. Daha aşağı talip olanların 23-12-933 cumartesi günü saat 15,30 da Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (683) (6960)

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için alınacak olan 35000 kilo kuru fasulyanın beher kilosu 8 kuruş 50 santimde talibi üstündedir. Daha aşağı talip olanların 23-12-933 cumartesi günü saat 14,30 da Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda hazır bulunmaları.
(682) (6961)

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için alınacak olan 12000 kilo bulgura verilen fiyat pahalı görüldüğünden 24-12-933 pazar günü saat 16,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Talip lerin belli saatinde Merkez kumandanlığı satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.
(681) (6962)

* * *

Merkez kumandanlığına merbut kıtaat ve müesesat ihtiyacı için alınacak olan 31000 kilo bulgura verilen fiat gali görüldüğünden 24-12-933 pazar günü saat 16 da pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli saatinde Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları.
(679) (6963)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıtaat ve müesesat ihtiyacı için alınacak olan 30 bin kilo beyaz peynirin kapalı zarfına talip zuhur etmediğinden 20-12-933 çarşamba günü saat 15,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve pazarlığına gireceklerin belli saatinde Merkez kumandanlığı Satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (680) (6959)

* * *

Harbiye ve merbutu mektepler ihtiyacı için taahhüdünü yapamıyan müteahhit namına sabma 1500 kilo arpa 21-12-933 perşembe günü saat 16 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin teminatlarile Merkez kumandanlığı Satınalma komisyonuna gelmeleri.
(677) (6957)

* * *

Harbiye ve merbutu mektepler ihtiyacı için taahhüdünü yapamıyan müteahhit hesabına 15,000 kilo yulaf 21-12-933 perşembe günü saat 15,30 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna gelmeleri. (678) (6958)

Son gün!

SUMER BANK

Yerli Mallar Pazarında yapılan

Tenzilâtın bugün

SON GÜNÜDÜR

İstanbul: Bahçekapı caddesi
Beyoğlu: İstiklâl caddesi
Ankara: Çocuk Sarayı caddesi
Samsun: Bankalar caddesi

Tasarruf haftası, İş kumbarası haftası

Kumbaranızı

İçinde kaç kuruş bulunursa bulunsun, mutlaka bu hafta içinde, İŞ BANKASINA gidip boşaltınız.. Millî serveti yükseltmiş olacaksınız !...

Kumbaranız yoksa...

Bu hafta içinde muhakkak bir kumbara alarak para biriktirmeye başlayınız..

Gelecek sene tasarruf haftası zamanında sizin de küçük bir sermayeniz birikmiş olur.

9416

FIRSATTAN İSTİFADE EDİNİZ

Feshane Kumaşile imal olunan

UCUZ ELBİSE

Satışına devam edilmektedir.

BİR TAKIM ELBİSE 5 BUÇUK LİRA

Yerli Mallar Pazarı

İstanbul - Bahçekapı

[11168]

Müderris Dr. Raşit Tahsin
Cumartesi, pazartesi, çarşanba, saat 2-5
Kadıköy Bayramyeri sokak No. 23
(10997)
9461

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET